

KURIER Wileński

SOBOTA, 15 LUTEGO 1992 R.
Nr 32 (11801)

Propozycja rządu

Obecnie w skomplikowanej sytuacji gospodarczej i społecznej coraz bardziej oczywista staje się potrzeba ściślejszej współpracy rządu ze społeczeństwem — rad powinen wiecieć, jak się realizuje powzięte uchwały. Uważamy, że to wszystko należy się zrealizować poprzez działanie społecznej rady przy rządzie. Prezydium Litewskiej Republiki Litewskiej, wydelegowanych przez organizację oraz ruchy społeczne i polityczne.

Wanie poprawek do nich. W przypadkach, gdy uchwały niejednakowo dotyczą kategorii ludzi, reprezentowanych przez organizacje społeczne, można by było poszukiwać uzgodnionych, kompromisowych rozwiązań. Uważamy, że w takiej radzie znalazłyby się osoby, które w poszukiwaniu wyjścia w razie powstania trudności gospodarczych potrafiłyby zgłaszać cenne postulaty. Po wtóre, przedstawiciele wspomnianej rady społecznej mogliby sami szukać innych kierunków działalności. W razie potrzeby prace takiej rady można by było zorganizować w sekcjach.

W związku z tym rząd apeluje do różnych organizacji społecznych, ruchów z prośbą o przedstawienie na piśmie uwag co do tej propozycji. Gdyby została ona przyjęta, prosimy o podanie nazwisk 1—2 przedstawicieli, wydelegowanych do wspomnianej rady ze wskazaniem ich adresów i telefonów. A jednocześnie prosimy o podanie krótkiej charakterystyki organizacji oraz problemów, które ją nurtują. Zwracamy się też o odezwanie się różnych stowarzyszeń zawodowych bądź związków. Należy pisać na adres: Wilno, Giedymina 11, rząd Republiki Litewskiej, „w sprawie rady społecznej” lub telefonować: 61-78-34 (od godz. 9 do 10).

Biuro Informacyjne rządu

Spotkanie z kandydatką

Nie złote góry, lecz ofiarna praca

W ubiegły czwartek w Wileńskich Szkole Średniej nr 26 odbyło się spotkanie z kandydatką na deputowaną do Rady Najwyższej Republiki Litewskiej, wice-marszałką Nowej Wileńskiej panią Sabiną Samko. Zgłoszona została ona przez Związek Polaków na Litwie. W spotkaniu uczestniczyli też mężowie zaufania — w tym wybitny, wieloletni były dyrektor tej szkoły Jan Zakrzewski — przez Katolickiego Stowarzyszenia Polaków na Litwie Władysław Mackiewicz, wykładowca Szkoły Pedagogicznej Młodszy Moryzo.

Spotkanie zapala przewodniczącą komisji wyborczej pani Alonę Żukiewiczę. Poinformowała ona o wyborach o przyszłych wyborach i udzieliła głosu mężowi

z jęciem i zadaniem będzie ofiarna praca na rzecz swego regionu, ludzi, których doskonale zna i którzy ją znają.

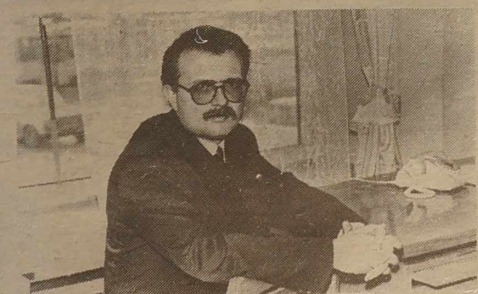
Podczas spotkania padło wiele serdecznych słów pod adresem kandydatki. Podobno wiele racji jest w słowach, że we własnym domu i ściany grzeją. Jedno z pierwszych spotkań z wyborcami rzeczywiście odbyło się wśród rodzinnych ścian szkoły, gdzie się uczyła, pracowała, zawsze była i jest w trudnych i radosnych chwilach. Czeka ją jeszcze wiele spotkań. Życzymy zwycięstwa w wyborach, pani Sabino — takimi życzeniami zakończyło się spotkanie.

Zbigniew MARKOWICZ

Kasze wywiady

Lot z „LOT-em“

Skłonne, cagle jeszcze podjęcie rozbudowy lotniska w ostatnich okresach, nie można narzekać na nubożność zapraczonych „Boeingów” 5550w i wielu innych. Jakże miło nam będzie podróżować powiat samolotem Litewskiej Linii Lotniczych, który i teraz rozpocznie regularne loty do naszego grodu.

bardzo nowoczesny, wygodny, by stworzyć możliwość pasażerom udającym się do Europy Zachodniej dokonać w Warszawie przesiadki w czasie dogodnym, tzn. we dnie.

Przy okazji informujemy, iż samolot wylęci z Warszawy w poniedziałki i piątki o godz. 20 (czasu lokalnego), wylądować w Wilnie o 22.15 (czasu miejscowego). W niedzielę samolot wylęci z Warszawy o godz. 8 z rana, wylądować w Wilnie o 10.15. Natomiast z Wilna samoloty

LOT-u będą startowały we wtorki i soboty o godz. 8.15. W niedzielę o 11.15. Przyłot do Warszawy — wtorek i sobota 8.35, niedziela — 11.35. Czas wszędzie lokalny.

Sprzedaz biletów w kasach Litewskich Linii Lotniczych na terenie republiki oraz w przedstawicielstwie Polskich Linii Lotniczych „LOT” na Lotnisku w Wilnie, Biuro „LOT-u” zostanie też utworzone w mieście. Nasza stała dewiza — „Lataj z „LOT-em”. Zapraszamy więc wszystkich czytelników „Kuriera Wileńskiego”, mieszkańców republiki na pokład samolotów Polskich Linii Lotniczych.

Helena GŁADKOWSKA
NA ZDJĘCIU: Włodzimierz Piciw. Fot. B. Kondratowicz

Pozdrowienie z okazji 16 Lutego

16 lutego 1918 roku spełniły się nadzieje auszrininkasów, warpininkasów, kolporterów ksiązek — narodu litewskiego. Podwaliny odradzającego się państwa litewskiego zakładało całe społeczeństwo kraju, konkretnymi czynami umacniało samodzielną polityczną, gospodarczą, kulturalną. Z ogromnym szacunkiem wspominamy obecnie tych, którzy porzuczyli piąg wstąpił od oddziałów ochotniczych, złożyli w ofierze życie w imię wolnej Litwy.

Historia zaświadczyła wymownie — wymarzona od stuleci państwowość Litwy odrodziła się i umocniła. Pragnienie niepodległej i demokratycznej, rządzącej się własnymi obywatelami Litwy, chęć samodzielnego życia była mocniejsza od potężnej siły imperium, okrucieństwa obcego zóldactwa 13 stycznia, niecnej podstępności wroga w Miednikach. Zwyciężyła nie armia, nie władza, ale naród — własna ofiara i mocnym pragnieniem wolności.

Obchodząc dziś 74 rocznicę odrodzenia Państwa Litewskiego, uświadamiamy sobie dokładnie wagę tego dnia zarówno dla narodu, jak też dla obywatela. Tylko naród, jego obywatele będą w stanie się obronić przed próbami pod zakamuflowanymi hasłami zniekształconej demokracji zburzenia podwalin państwa, które dopiero zaczęto zakładać, przed ustawianiem spowodowania chaosu, odrodzenia sił komunistycznych.

Dziś, jak przed wieloma laty, zespoliwszy ramiona jesteśmy w stanie zwyciężyć trudności przygniatające odradzającą się Litwę, odróżnić prawdę od kłamstwa, pracujących od samozwańców. W mieście i na wsi bez względu na przekonania, narodowość czy zajmowane stanowisko najważniejszą naszą troską jest umacnianie państwa, w którym byłoby nam samym lepiej żyć.

Niech towarzyszy nam zgodą i porozumieniem ze wszystkimi, którzy pracą przyczyniają się do dobrobytu państwa obecnie i w przyszłości.

Premier Republiki Litewskiej
G. Vagnorius

Po wizycie w Niemczech

WILNO (ELTA). 14 lutego dziennikarzem o wizycie przewodniczącego Rady Najwyższej W. Landsbergsia w Niemczech opowiedział deputowany A. Razas, który mu towarzyszył.

„W Niemczech rozumiemy nasze problemy — powiedział deputowany. — Jednym z tych problemów jest to, jak Zachód mógłby nam pomóc w utworzeniu funduszu gwarancyjnego na poparcie litwa w wysokości 100—200 mln marek. Tylko posiadając gwarancje lit może stać się mocną, wymienialną walutą. Mówiono również o alternatywnych źródłach energii, abyśmy byli mniej uzależnieni od Wschodu. W tym celu należałoby zbudować ropociąg z Kłajpedy do Mazaikiej, elektryczną linię przesyłową wysokiego napięcia z Ignalińskiej Elektrowni. Atomowej do elektrowni szczytowo-pompowej w Kruonisie.

Przedstawicielstwo w Bundestagu powstała spora grupa parlamentarzystów popierających Litwę. Konsolidujemy naszych deputowanych do utrzymania bardziej rozległych więzi z Niemcami.

Podczas pobytu w Niemczech wyrażiliśmy nasz pogląd na przyszłość obwodów kaliningradzkiego. Litwa powinna uczestniczyć w rozstrzygnięciu problemu tego obwodu. Przecież była to „Litwa Pruska” czy „Mała Litwa” swą historię, kulturą blisko się związaną z naszym krajem, znajduje się tam wiele drogiej naszemu sercu pomników, wreszcie również teraz w byłych Prusach Wschodnich mieszka wielu Litwinów. Ziemia ta powinna być otwarta dla tych, których stąd wysiedlono siłą, którzy chętnieby tu znaleźli swoją nową ojczyznę. Naturalnie, bez krzywdy ludzi, którzy osiedli tu w ciągu ostatnich 50 lat.

Spotkanie w Mińsku

Kor, spec. ELTA B. Buczelski donosi: W bardzo nerwowej atmosferze rozpoczęło się w Mińsku spotkanie na szczycie Wspólnoty Niepodległych Państw i tak już napięte stosunki przywódców Wspólnoty zastrzyżono oświadczeniem, jakie 14 lutego rano złożył na lotnisku prezydent Ukrainy L. Krawczuk, że wspólnie siły zbrojne są nonsensem. Mogły one być wyłącznie w jednolitym państwie, sówialdział on natomiast WNP jest tylko wspólnotą państw.

Właśnie sprawy wojskowe są przedmiotem tego spotkania. Przybyli na nie przywódcy 9 państw. W spotkaniu uczestniczy dowódcą naczelny byłych sił Zbrojnych ZSRR, marszałek J. Szaposznikow z dużą generacją. Przygotował on i przedstawił uczestnikom spotkania projekty 13 dokumentów. W ciągu pierwszych dwóch godzin jednak nie osiągnięto porozumienia, które będą omawiane, a które należy odrzucić.

Uczczono Dzień Odrodzenia Państwa Litewskiego

14 lutego w Ambasadzie Republiki Litewskiej w Moskwie grupie przedstawicieli kierownictwa Rosji, deputowanych, dziennikarzy uroczysto wręczono pamiątkowe medale 13 stycznia.

W ambasadzie wydano przy-

jęcie z okazji Dnia Odrodzenia Państwa Litewskiego, na które zaproszono z górą 250 przedstawicieli korpusu dyplomatycznego Moskwy, rządu Rosji, inteligencji.

(ELTA)

Spotkanie z ambasadorami

Ministerstwo Spraw Zagranicznych poinformowało, że minister spraw zagranicznych Republiki Litewskiej A. Saudargas spotkał się z ambasadorami krajów Europy Północnej na Litwie: L. Magnussonem (Królestwo Szwecji), B. D. Nielsenem (Królestwo Danii), M. G. Stavumem (Królestwo Norwegii) oraz T. V. Tolvanenem

(Republika Finlandia).

Podczas spotkania była mowa o międzynarodowych konferencjach w sprawie kontroli technologii jądrowych, które pod koniec marca odbędzie się w Warszawie i w połowie roku w Oslo i, w których weźmie też udział Litwa.

(ELTA)

Być albo nie być Polskiej Akademii Nauk

WARSZAWA. Polska Akademia Nauk jest tworem stalinizmu i musi być zlikwidowana. Została ona utworzona, aby można było w sposób scentralizowany kontrolować działalność naukowców — oświadczył publicznie minister edukacji Polski, prof. A. Stelmachowski.

Być albo nie być Polskiej Akademii Nauk — decydują o tym kierownictwo tej placówki i dyrektorzy instytutów. Nauka polska bowiem znalazła się w bardzo trudnej sytuacji. Podczas

omawiania prowidzorum budżetowego państwa na pierwszy kwartał br. Sejm o 700 mil złotych odciał wydatki na naukę, więc wiele instytucji naukowych ma być zamkniętych.

Po omówieniu wszystkich swoich możliwości naukowcy zdecydowali, że likwidacja Akademii Nauk byłaby bolesnym ciosem zadanym nauce polskiej. Dlatego planuje się gruntownie ją zreorganizować, niektóre instytucje połączyć lub zlikwidować.

Zdrowie Honeckera pogorszyło się

MOSKWA, 13 lutego (Reuter —ELTA). Rosja, Niemcy i Chile znów powróczyli do nieco już zapomnianego tematu — losu byłego szefa komunistów Niemiec Wschodnich Ericha Honeckera. Od grudnia ubiegłego roku Honecker wraz z żoną ukradła się w ambasadzie Chile w Moskwie, ale jak poinformował przedstawiciel MSZ Chile, Honecker wymaga niezwłocznego leczenia. Oficjalni przedstawiciele Chile zwrócili się do rządu Rosji, licząc na otrzymanie obietnicy by nie deportować Honeckera z kraju, o ile zostanie on umieszczony w moskiewskim szpitalu. Przedstawiciel MSZ Rosji nie konkretnego nie odpowiedział, oświadczył tylko, że jest to sprawa bardzo złożona.

Honecker powiedział, że nie opuści ambasady Chile, zanim Rosja nie obieca, że nie przekaze go jakiemś innemu krajowi. Honecker chciałby udać się do Chile, gdzie mieszka jego córka, ale Chile nie może go przyjąć bez ważnego paszportu niemieckiego. Przedstawiciele niemieckiej ambasady swoją drogą oświadczyli, że w Niemczech również są szpitale i zażądali, aby Honecker został zwrócony. Bonn zaś oświadcza, że Honeckerowi może wydać paszport ważny tylko w jedną stronę — do Niemiec.

CZYTELNICZY PYTAJĄ

Co robić z wagnorkami?

Zgodnie z informacją wileńskiego oddziału Banku Państwowego za wagnorki można: 1) kupować mięso, gotowane kiełbasy, wyroby tytoniowe; 2) zwrócić je w miejscu pracy, gdzie ci wydadzą zaświadczenie z wypisaną w nim sumą zwróconych talonów; 3) z tym zaświadczeniem należy udać się do swej kasy oszczędnościowej, gdzie owe wagnorki wpiszą ci do twojej książeczki inwestycyjnej; 4) można je sprzedać w banku, jeżeli bank

dysonuje w dalszej chwili nie posiada. Ostatnio nie dysponują 10 lutego wicepremier A. Brawolski wydał zarządzenie, aby od lutego wykazywać w wagnorkach, na kupno takiego mięsa, jakie potrzebne jest do polowania, mania ich zdrowia. Ilok wyrok powinien odpowiadać wysokości wypłaty kompensacyjnej.

lat w

ROZMAITOŚCI

AMATORZY KONTRA ZAWODOWCY

W Niemczech szybko wychodzą z mody filmy porno kręcone przez zawodowców. Wypierają je inne o tej samej tematyce, ale kręcone przez amatorów. Na ogół są robione amatorskimi kamerami wideo, a aktorami są najczęściej pary małżeńskie. Sami je oglądają, wymieniają się kasetami z przyjaciółmi, a także sprzedają lub wypożyczają. Wielu małżeństw dostrzegło w tym możliwość sporego powiększenia budżetu rodzinnego. Społeczeństwo w różny sposób przyjęło te „nowa fałw w sztuce”. Seksuolodzy nie dostrzegają w tym niczego złego: „Nie trzeba się temu przeciwstawiać, to tylko możliwość uzyskania przyjemności z widoku własnego ciała” — twierdzą. Natomiast, jak można było oczekiwać, z surową krytyką nowa moda została się ze strony zawodowców — 37-letnia Teresa Orłowsky, była gwiazda „seks film”, a obecnie producentka pornobiznesu, powiedziała reporterowi tygodnika „Quick”, że różnica między amatorskim a zawodowym porno - filmem jest taka, jak między krótkometrażówką o wakacjach a filmem „Tańczący z wilkami”. Jednakże amatorzy nie poddają się. Obecnie każdy co siódmy film jest nakręcony przez amatorów, a każdy co trzeci widz pragnie taki film nakręcić sam.

POZNAJ SIŁĘ SWOICH...

Na tzw. „żytnim” rynku w Zytomierzu, gdzie można zobaczyć wiele interesujących rzeczy (np. plakat z napisem „Rece przecod KGB z podpisem niemieckiego. Danaja Dońskiego), miejscowi cwaniacy nabrali polni handlujących tu Polaków. Kuli dwinęz od nich kilka par spodni, dzinsów, adidasów, koszul, kurtek, za wszystko zapłacili... obciążeniami narodowej pożyczki z 1952 r. Naszych rodaków przekonali, że tak właśnie wyglądały nowe ukraińskie pieniądze. O bie strony były zadwołone z

rezultatów transakcji. Polscy bankierze jednak tylko do czasu, gdy poznali się uzyskanych przez nich „pieniędzy”.

UCZCIWOSĆ POPLACA

W piwnicy pomieszczeń zarezerwowanych przez spółkę „Chimwos” w Paryżu jeden z jej pracowników pod stałą różnicę w rozliczeniach rupiejce znalazł niezamierzony — jak się okazało — pechli P. P. Cassa. Nawet przy pomocy policji nie udało się odszukać pechli witego właściciela obrazu. Wskazywał też nie zgłosił faktu jego kradzieży. W tej sytuacji właściciele spółki zdecydowali się dawać dzieło wyliczone na 500 dolarów uczciwemu artysty.

MOZART JAKO... LEKARSTWO

Professor Blaker z jednej z dziecięcych klinik w Kolonii twierdzi, że klasyczna muzyka doskonale wpływa na przebieg leczenia wcześniaków. Niemowlaki lepiej przy niej zasypiają, a muzyka szeptliwej jest uspokajająca i pomaga przy leczeniu kolków i jelitowych schorzeń.

NAJDROŻSZY BUDZIK

Podróżny budzik z XVIII w. wyprodukowany przez znaną firmę zegarmistrzowską Breitl, którego używał Napoleon Bonaparte w czasie egipskiej kampanii, w ceniey został ostatnio w Genewie na sumę 864 000 marek. Zbudził się Napoleon, bowiem na powrocie z Egiptu zwrócił budzik producentowi z zaznaczeniem, że jest do niczego.

STRZYŻENIE W CIEMNO

Fryzjer z miasta Clermont - Ferrand we Francji zdecydował się na niedzielnym eksperyment w celach reklamowych. Zorganizował publiczny pokaz strzyżenia w... ciemności. Oglądano polkika tysięcy ludzi. Eksperyment upełnił się udaną klientka została modnie ostrzyżona i uczesana. Fryzjer przyznał się przedsiębiorciewiczemu draszy że przez ponad pół roku trenował strzyżenie w ciemnościach na własnej żonie i teściowie. (PAA)

Jugosłowiańskie samoloty nad Węgrami

BUDAPESZT, 14 lutego (ITAR TASS—ELTA). We czwartek późnym wieczorem węgierska agencja MTT rozpowszechniła oświadczenie speakeera Ministerstwa Obrony Republiki Węgierskiej D. Keletiego, że 13 lutego o godz. 10 rano samolot wojskowy ze strony ju-

gosłowiańskiej, lecący na wysokości 300—500 m wznosił się nad Węgry na blisko 5 km. Mniej więcej w tym samym czasie inny — jugosłowiański — samolot wojskowy, lecący na niedużej wysokości również wtargnął do przestrzeni powietrznej Węgier.

Doleciał „prawie do Szegedu i zawrócił z powrotem”. W celu wyjaśnienia okoliczności incydentu attache wojskowy Jusgośławi w Budapeszcie „Został wezwany do komendatury Armii Węgierskiej”, poinformował speaker Ministerstwa Obrony Węgier.

„Echo” bawiło w Warszawie

„Oczarowało „Echo” Warszawę swoim programem, głębią repertuaru, piękną melodią, wspaniałymi ludźmi, którzy tworzą zespół” — taka jest opinia o występie wiliński warszawianina Aleksandra Dawidowicza.

Tak wielu, działający od kilku lat pod egidą FKPi, chór „Echo”, z którym się połączył chór parafialny kościoła Św. Rafała, oba kierowane przez Władysława Aleksandra Dawidowicza.

Wilanianie udali się do Warszawy na zaproszenie księdza parafialnego Tadeusza Uszyńskiego z parafii Św. Andrzeja Apostoła. Połączony chór przegrywał z tej okazji zestaw najpiękniejszych polskich kościelnych. Zaprezentował je poza wspomnianym kościołem w kościełach — Św.

Wojciecha na Woli, Św. Katarzyny na Stuzewie.

W trakcie występu w kościele parafii Św. Andrzeja Apostoła chórówi z Wilna akompaniował były wilanin, dziś szeroko znany w Polsce i na świecie kompozytor, Romuald Twardowski.

Chciałbym przy okazji za pośrednictwem „Kuriera Wileńskiego” przekazać serdeczne podziękowanie księdzu - prałatowi, naraflanom, którzy przyjęli i gościli naszych chórystów w swych domach, księdzu - proboszczowi

Hajowi z kościoła Św. Katarzyny, wszystkim tym, którzy umożliwili nam pobyt, wykazali tyle serca.

Warto dodać, że „Echo” przyciągnęło na występ goście koledzy mniej znane szerokiemu ogółowi, skomponowane częstokroć przez wybitnych polskich kompozytorów, jak Nowowiejski, Maklakiewicz i in. Przy okazji informujemy, że „Echo” chętnie będzie wdziało w swych szeregiach nowych członków. Próby odbywają się w każdy czwartek w Wileńskiej Szkole Średniej im. Wł. Syrokomli, w niedzielę natomiast chór o godz. 13 śpiewa w kościele Św. Rafała.

NA ZDJĘCIU: „Echo” w Warszawie w pierwszym i rzędzie ksiądz - prałat Tadeusz Uszyński (trzymany podarowany przez wilan obraz z widokiem kościoła Św. Rafała) i kompozytor Romuald Twardowski.

Fot. M. Zaniewicz

Rozmowy w sprawie zwrotu archiwów KGB

Jak informowano, 12 lutego, realizując porozumienie przewodniczącego Rady Najwyższej Republiki Litewskiej W. Landsbergisa i prezydenta Federacji Rosyjskiej B. Jelcyna dotyczące rozstrzygnięcia kwestii zwrotu archiwów KGB Litwie, do Moskwy udali się wicepremier Z. Waszwa i oraz upowaznieni deputowani do Rady Najwyższej W. Ziemielski, W. Kumża, B. Nedzinskiene i W. Palutanas. Spotkali się oni z ministrem bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej W. Barannikowem i innymi upowaznionymi osobistościami. W rozmowie uczestniczył również chargé d'affaires ad interim Republiki Litewskiej w WNP E. Biczkauskas. Podczas spotkania przedstawiciele Rosji oświadczyli, że nie ma zasadniczych przeszkód, by zwrócić Litwie historyczne fundusze archiwów KGB. Jednakże, że za zwrotu jest potrzebny test pewien okres, aby można się było zorientować w tych funduszach i przygotować je do przekazania. Minister W. Barannikow

poinformował, że w styczniu br. polecił opiekunów archiwów KGB. Jednakże sprawy agencji nie i inne dokumenty o podobnym charakterze mogą być zwrócone tylko na podstawie porozumienia międzyrządowego. W porozumieniu tym muszą być wskazane warunki przekazania i przechowania oraz tryb wykopania materiałów archiwalnych.

Przedstawiciele Rosji odmówiali, że obecnie dozwolona jest omawianie projektów ustawy Federacji Rosyjskiej o bezpieczeństwie państwowym i operatywnym śledztwie. Jeśli takie ustawy zostaną przyjęte w Rosji i w Litwie, zaistnieje więcej możliwości rozstrzygnięcia problemów, związanych z przekazaniem i przechowaniem ważnych dla państw dokumentów archiwalnych.

Przedstawiciele Republiki Litewskiej i Federacji Rosyjskiej porozumieili się, że następnym krokiem będzie się w końcu lutego br.

Biuro informacji rządu — ELTA

288

Święto Niepodległości

Powstanie państwa w życiu każdego narodu jest doświadczeniem wyjątkowo historycznym. Symbolizująca je wada na długi wstępną świadomość narodu, staje się świętem wszystkich obywateli.

Za datę powstania nowego Państwa Litewskiego słusznie uważa się dzień 16 lutego 1918 r. W tym dniu po 120 latach niewoli litewska Taryba pod przewodnictwem dr. Józasa Basanavičiusa jednoznacznie proklamowała odrodzenie na zasadach demokratycznych niepodległego Państwa Litewskiego, ze stolicą w Wilnie.

Proklamowanie Aktu Niepodległości w kraju okupowanym przez kajzerowskie Niemcy było, oczywiście, aktem prawnym, głośnym oświadczeniem przed światem o gotowości wcielenia w życie wyzwoleńczego celu. Minęło całych 9 miesięcy napiętej walki politycznej, gdy przegrywając wojnę Niemcy zgodzili się wreszcie zezwolić litewskiej Tarybie (od 11 lipca zwanej Radą Państwa) utworzyć rząd i stopniowo przejąć w swe ręce kierownictwo kraju.

Litewska Taryba, wybrana na konferencji Litwinów w Wilnie w dniach 18–22 września 1917 r. przez większą część litewskich organizacji w samym kraju i poza jego granicami uznana została za prowizoryjny reprezentujący Litwę organ. W listopadzie-gрудniu 1918 r. swych przed-

stawiciele do Taryby wysłali Białorusini i Żydzi. Członkiem Taryby oraz sygnatariuszem Aktu Niepodległości był też Stanisław Narutowicz, brat przyszłego prezydenta Polski Gabriela Narutowicza.

Pozwalając na zwołanie litewskiej konferencji i wybranie Rady władze niemieckie liczyły na przekształcenie jej w swe narzędzie dla zamaskowania aneksji Litwy. Taryba przystosowując się do realnych warunków politycznych prowadziła umiarkowaną politykę, nie ugięła kompromisów, ale prosto zmierzała do swego celu — utworzenia niepodległego państwa, wszędzie szukała poparcia dla wcielenia tego w życie.

Dla powstającego niepodległego Państwa Litewskiego wielkie zagrożenie z jednej strony stanowili bolszewicy, Rosja Radziecka, z drugiej — miejscowi ziemianie oraz odradzające się Państwo Polskie, uważające się za spadkobiercy dawnej Rzeczypospolitej i roszczone pretensje wobec Litwy i Białorusi. Litwa zmuszona była bronić swych spraw orężem i dyplomacją. Niepodległość obronić udało się, nie uniknięto jednak bolesnej straty — stolicy Wilna, którą wraz z niemalą częścią terytorium jesienią 1920 r. zajęła Polska.

Tworzenie Państwa Litewskiego prawie zakończył zgromadzony w maju 1920 r. Sejm założycielski. Podówczas

umocniła się też sytuacja międzynarodowa Litwy. Zasadnicze znaczenie miał podpisany 12 lipca 1920 r. pokojowy układ z Rosją Radziecką. Na mocy tego układu Rosja jako pierwsza z wielkich państw uznała niepodległość Państwa Litewskiego z jego historyczną stolicą, Wilnem. Litwa z rąk Związku Radzieckiego odzyskała ją jesienią 1939 r., gdy Niemcy hitlerowskie okupowały Polskę.

Niepodległa Litwa przetrwała zaledwie 20 lat. Latem 1940 r., gdy się toczyła druga wojna światowa, anektował ją ZSRR. Najgorsze były lata stalinizmu i okupacji hitlerowskiej. Litwa doznała wówczas największych strat moralnych i materialnych. Tysiące jej mieszkańców wyromantowano lub deportowano. Po śmierci Stalina reżim złagodniał, aczkolwiek jego totalitarna istota pozostała.

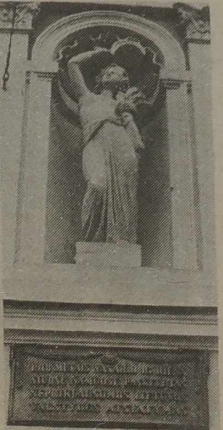
W składowie ZSRR Litwa utraciła niepodległość, lecz jako republika związkowa zachowała formalną państwowość, posiadała sporo atrybutów państwa. Dlatego więc w nowych warunkach historycznych odrodzenie niepodległego Państwa Litewskiego przyszło o wiele łatwiej, niż w roku 1918, zwłaszcza, że wiele państw zachodnich inkorporację Litwy przez ZSRR uznawało za nielegalną. Wystarczyło M. Gorbaczowowi w ramach pieriestrojki popuścić wodzę

totalitaryzmu, skierować się ku jawności i demokracji, gdy Rada Najwyższa Litewskiej SRR po pierwszych demokratycznych wyborach zmieniła się od podstaw i uchwała historyczny akt 11 Marca 1990 r. Dla jego wcielenia w życie Rada Najwyższa posiadała cały aparat państwowy republiki. Litewska Taryba w 1918 r. jedynie mogła o tym marzyć.

Znaczenie lepiej w naszych czasach układają się stosunki litewsko-polskie, aczkolwiek istnieją rozbieżności na temat zapewnienia praw narodowościowych Polaków, obywateli Litwy (autonomia terytorialna czy kulturalna), co do rozwiązania Wileńskiej i Sołecznickiej rad rejonowych oraz nowych wyborów. W ciężkich dniach próby w styczniu i sierpniu 1991 r. wielu Polaków, jak i ludzi innych narodowości wykazało lojalność wobec prawowitej władzy litewskiej, broniło jej.

W zasadzie całkiem inne są też stosunki między państwem Litwy z Polską. Dziś są przyjacielskie. Polska uznaje integralność terytorialną Litwy, co potwierdziła w niedawno podpisanym w Wilnie wspólnej deklaracji.

Dzień Odrodzenia Państwa, który jutro będziemy obchodzić, jest świętem znaczącym. Zazwyczaj towarzyszą mu uroczystości. W obecnych warunkach, gdy dźwigamy na swych barkach wielki ciężar, szczególnie potrzebna jest konsolidacja ludzi i życzliwy wzajemny stosunek. Uważam, iż szkoda, że niektórzy nasi politycy (zaliczylibyśmy do nich inicjatorów tzw. ustawy o

„desowietyzacji”), zamiast zespałać społeczeństwo dla pokonania trudności zajmują się jego dalszym podziałem. Czyżby tak trudno było pojąć, że największą przesłanką ugruntowania niepodległości Państwa Litewskiego jest poszanowanie obywatelskich praw człowieka, konsekwentne wcielenie w życie zasad demokracji, że ustalić winę człowieka i ograniczyć go w prawach może jedynie sąd.

Z okazji Dnia Odrodzenia słowami litewskiego hymnu chciałbym wszystkim serdecznie życzyć: Niech światło i prawda towarzyszą naszym krokom.

Mindaugas TAMOSIUNAS
NA ZDJĘCIU: fragment gmachu w Wilnie, w którym w 1918 r. proklamowano odrodzenie Państwa Litewskiego.
 Fot. W. Charin

Powodzenia, Ireno!

Jednym z pierwszych sprywatyzowanych w Świeciancech obiektów, sprzedanych na aukcji było gospodarstwo rejonowego kombinatu przedsiębiorstw komunalnych. Kilkadziiesiąt metrów kwadratowych pod szklanym dachem. Orazemnie zbudowano już dawno, potrzebny jest remont sprzętu, ogrzewczo, wymiana szkielec, opozakowanie terytorium wokół ciepłarni. Nie zabraknie więc wspaniałej robitownicy Świeciancej Małgani Irenei Cybiene (na zdjęciu). Ale optymizmu jej nie brak. Po pierwsze hodowla kwiatów — to ulubione zajęcie, Irena jest aktywnym członkiem miejscowego towarzystwa kwiatowiczek. Jej kwiaty są chętnie nabywane w miejscowej kwiatarni. Jako samo-

dzielna gospodyni domu pod szklanym dachem Cybiene hoduje kalie, frezje. W przyszłym roku zamierza zająć się tulipanami. A doświadczenia jej nie brak. Ogi dawną piegielnikę róż, herbierę. A propos z górą 50 krzewów róż już rośnie w oranżerii.

Po wtóre, praca nie sama. Pomaga cała rodzina: córka, syn, mąż. Wszyscy wspólnie uprzydatkują zaniedbaną oranżerię.

W Świeciancech bynajmniej nie zawsze można nabyć żywe kwiaty. Należy oczekiwać, że wraz z ukazaniem się nowej gospodyni w oranżerii będzie ich więcej.

N. NIEZAMOW
 Fot. A. Cimbalaitis

Przed gmachem administracyjnym przedsiębiorstwa zgromadziło się 40 osób z plakatami, na których było napisane: „Nie chcemy marmurów — chcemy ludzkich warunków pracy”. Bagdonawiczus, dlaczego bronił państwowości?”.

Odszukałam pana Wytutasa Matulisa, kierowca z zawodu, pełniącego chwilowo obowiązki kierownika ruchu protestu.

— O co wam chodzi właściwie — zapytałam. Pokazał mi misio, które wystosował do dyrektora Bagdonawiczusa. W piśmie tym stało, że w przedsiębiorstwie trolejobusowym trwa sabotaż, że na kierowniczych stanowiskach siedzą ludzie, którzy brali udział w puczu. Nazwiska są znane, ale nie sie nie robi, aby ich zwolnić z pracy. Potem pokazano mi odpowiedź dyrektora na interpelację. Pisał on, że dyspozytorka R. Matwiejczenkowa pracuje w branży wiele lat, ma duże doświadczenie, że po przejściu na emeryturę zawarto z nią o pracę umowę, która dotąd nie wygasła, więc nie można jej zwolnić z pracy.

Wśród wyrażonych pretensji

Trochę dziwna pikietą

Pikietą są dziś na porządku dziennym. Ta wydała mi się trochę dziwna.

12 lutego, w gazecie „Litewos Aidas” ukazała się notatka, która głosiła, że jutro pracownicy Wileńskiego Przedsiębiorstwa Trolejobusowego wystawiają pikietę na znak protestu przeciwko dyrektorowi generalnemu swej placówki — J. Bagdonawiczusowi. Nie pokrąfił on bowiem zaprowadzić porządku i siebie, poniera osoby, które brały udział w puczu.

Zatelefonovalam do kilku działów przedsiębiorstwa trolejobusowego, ale nikt nie potrafił udzielić mi konkretnej informacji. Wobec tego wsiadłam do trolejobusu i udałam się na ul. Zołyno.

Przed gmachem administracyjnym przedsiębiorstwa zgromadziło się 40 osób z plakatami, na których było napisane: „Nie chcemy marmurów — chcemy ludzkich warunków pracy”. Bagdonawiczus, dlaczego bronił państwowości?”.

Odszukałam pana Wytutasa Matulisa, kierowca z zawodu, pełniącego chwilowo obowiązki kierownika ruchu protestu.

— O co wam chodzi właściwie — zapytałam. Pokazał mi misio, które wystosował do dyrektora Bagdonawiczusa. W piśmie tym stało, że w przedsiębiorstwie trolejobusowym trwa sabotaż, że na kierowniczych stanowiskach siedzą ludzie, którzy brali udział w puczu. Nazwiska są znane, ale nie sie nie robi, aby ich zwolnić z pracy. Potem pokazano mi odpowiedź dyrektora na interpelację. Pisał on, że dyspozytorka R. Matwiejczenkowa pracuje w branży wiele lat, ma duże doświadczenie, że po przejściu na emeryturę zawarto z nią o pracę umowę, która dotąd nie wygasła, więc nie można jej zwolnić z pracy.

Wśród wyrażonych pretensji

było to, że cała biurowość w zakładzie prowadzona jest nie w języku państwowym, lecz po rosyjsku, że w zasilaniu jest ochrona, ale wszyscy winoszą z niej, co komu podoba się, że majstrowo piją i puszczają na linie niesprawne trolejobusy, że nie ma kontroli, że w kartach opłaty pracy są błędy, zbyt duży jest aparat administracyjny, że pracują w nim przeważnie emeryci, że zaopatrzonowcy nie starają się o części zamienne do trolejobusów, rzadko wyjeżdżają w tym celu w delegację, że nie organizuje się zebrań, by każdy mógł wypowiedzieć swoje racje.

Dyrektor J. Bagdonawiczus, który wyszedł do ludzi, próbował coś tłumaczyć, ale w takich warunkach trudno było dojść do porozumienia. Ludzie szmerali, że dyrektor był kiedyś działaczem partyjnym, a więc ma z pewnością inny sposób myślenia.

Ozwiolenie w szeregach nastąpiło, gdy pojawili się działacze Sejmu „Sajudis” przybyli z miasta. Zapewnili oni obecnych, że puczysci nie będą pracowali w ich przedsiębiorstwie, bez wzeleudna na to, co mówi dyrektor.

Po pokutniu zasięgnęłam opinii dyrektora J. Bagdonawiczusa co do wystawianych pretensji.

— Nie mogę powiedzieć, że w pewnych brak kontroli. Sprawdzamy, kontrolujemy, karzemy. Tylko, że bywa i tak, że jedni piją i robią swoją robotę, inni nie piją, ale i pracować nie umieją. Co się tyczy zaopatrzonowców,

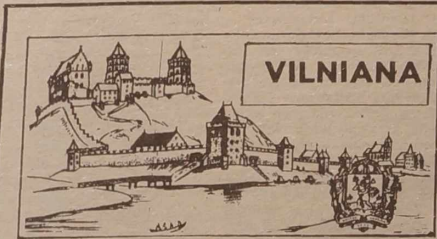
to wyjeżdżają oni przeważnie w poszukiwaniu części do republiki b. Związku Radzieckiego, ale stamtąd niewiele nam trzeba. Lwią część detali kupujemy za dewizy w Czechosłowacji. A dewizy nie zawsze są. Staramy się jak możemy, przetwarzamy z komora celną, sprowadzamy ile się da. Nie można mówić, że nie sie nie robi w tej materii. I jeżeli w naszych trudnych czasach trolejobusy jeżdżą sprawnie po mieście — znaczy nie jest tak źle.

Co do wynagrodzenia za pracę, to ludzie po prostu nie potrafią niekiedy odczytać komputerowych kartek płacowych. Po zakończeniu pikiety sprawdziliśmy słusność takich pretensji — ogólne sumy poborów były obliczone prawidłowo.

Nie mogę też powiedzieć, że pensie kierowców czy mechaników są małe. Kierowcy i słabiej otrzymują oficjalnie 3 tys. rb., II — 2,8 tys., III — 2,7 tys. rb. Mechanicy mają od 2 do 4 tys. rb. Niektórzy chcą otrzymywać jeszcze więcej, proponują zwalnianie robotników, podejmują się wykonywać za większe wynagrodzenie ich pracę, ale nierzadko nie potrafią obliczyć własnych możliwości.

Czy bywały fakty sabotażu? Możliwe, że się zdarzały. Gdzieś w słabym procesie pracy, aleśmy jeszcze nikogo nie potrafili na czymś takim przyłapać. I jeżeli takie fakty są, to nie mają one większego wpływu na ogólny stan przedsiębiorstwa. Pikietują ci groził mi, że zwolnią z pracy. Jeżeli takia będzie wola ze spodu — odejść bez słowa. Ale w reszpie jest nie 40 osób, ale około 2 tys. Tym niemniej przewartam — zgromadzony przed gmachem wypowiedzieli sporo słusznych uwag. Postaram się je uwzględnić.

Barbara ZNAJDZILOWSKA

Ośrodek wszechświatowej nauki żydowskiej

Nieliczni współcześni mieszkańcy Wilna wiedzą, że w Nowym Jorku przy ulicy Piątej znajduje się Żydowski Instytut Naukowy — w skrócie IWO (pierwsze litery nazwy w języku idyjs). Ten ośrodek żydowskiej nauki historycznej, ekonomicznej i filologicznej (jest spadkobiercą i kontynuatorem instytutu o tej samej nazwie, założonego pod koniec 1925 r. w Wilnie.

tego, że cele IWO zyskały zrozumienie w żydowskiej prasie, instytucjach kulturalno-owsiawotycznych i organizacjach robotniczych wielu krajów Europy i Ameryki.

Już pod koniec 1925 r. nieliczna grupa intelektualistów żydowskich w Nowym Jorku założyła amerykańską sekcję IWO, która wkrótce przekształciła się w amerykański oddział i stała się drugim ośrodkiem pod Wilnie. Podobne filie otwarto w Warszawie i Berlinie. W wielu miastach, zwłaszcza w Polsce i Litwie, powstawały towarzystwa i koła przyjaciół IWO. Entuzjastami IWO zbierali żydowski folklor, rzadkie książki i manuskrypty, kroniki żydowskich wspólnot rosyjskiej i wielkiego księstwa Litewskiego, periodyki z historii żydowskiego ruchu robotniczego i syjonistycznego, dokumenty z dzieł teatru żydowskiego i in. Wszystkie te materiały napływały do Wilna, gdzie IWO dysponowało wynajętym osmipokojowym lokalem na Wielkiej Południowej pod nr 18 (obecna ul. Bananawicza).

O popularności IWO na świecie świadczy pewien dokument, który się zachował w archiwum IWO w Wilnie. Jest to list światowej sławy fizyka profesora Alberta Einsteina z 8 kwietnia 1929 r. z Berlina do historyka profesora Szymona Dubnowa, jednego z członków komitetu organizacyjnego IWO, w którym pisze on: „Ogólna depresja ekonomiczna w Europie Wschodniej przede wszystkim dotyczy rzeszy ludności żydowskiej. Sprawa najwęższa jest, oczywiście, zapewnienie przetrwania ludzi. Ale człowiek nie samym chlebem żyje, zwłaszcza Żyd. Jeśli któraś grupa naszej elity duchowej egzystuje nie dzięki doświadczeniu wartości duchowych i materialnych naszego narodu oraz pomnażaniu ich w miarę możliwości — taka praca zasługująca na sympatię i pomoc”.

Od mnóstwa napływających materiałów stało się też ciasno w osmipokojowym lokalu. Mimo braku gotówki kierownictwo postanowiło rozpocząć budowę własnego gmachu na nabytej parceli przy ul. Wiuwalskiego 18. 26 października 1929 r. z okazji otwarcia pierwszej światowej konferencji IWO w obecności wielu wybitnych uczonych żydowskich z całego świata oraz tysięcy mieszkańców Wilna założono kamień węgielny nowego piętrowego

gmachu z ogólnopodmą planem dla archiwum. W 1932 r. budowę zakończono i IWO ulokowało się w obszernym własnym budynku. Pomysłowi działali wiec dzie naukowe i komisje, tak też zorganizowana w 1934 r. asystantura dla młodych Żydów z wyższym wykształceniem w celu przygotowania kadry naukowej. Nauka trwała 10 miesięcy. A studenci otrzymywali stypendia. W ciągu pięciu promocji — od 1935 do 1940 r. — asystantura ukończyła 92 osoby.

Od 14 do 19 sierpnia 1936 r. w związku z jubileuszem 10-lecia IWO w Wilnie odbył się światowy zjazd. Uczestniczyło w nim około 300 delegatów oraz liczni przedstawiciele prasy z 17 krajów świata. Na jednym z posiedzeń plenarnych przemawiał Mark Szagal, który w dniu zjazdu otworzył muzeum sztuk pięknych IWO i podarował kilka swych prac graficznych.

Podsumowując wyniki działalności IWO w okresie wieloletnim należy zaznaczyć, że po raz pierwszy w historii żydowskiej założony został światowy ośrodek współczesnej żydowskiej nauki i kultury. Reprezentował on naukę żydowską na świecie i dbał o więź z nauką różnych narodów w wielu krajach.

IWO ratował, gromadził i przechowywał relikwie przeszłości i dokumenty narodu żydowskiego. Założono księgozbiór liczący 40 tysięcy książek, archiwum żydowskiej prasy, kronik wspólnot żydowskich, manuskryptów pisarzy, kolekcje portretów i fotografii żydowskich pisarzy, uczonych, młodych i działaczy społecznych. Założono muzeum teatru sztuk pięknych i etnograficzne. Komisja folklorystyczna posiadała w swym archiwum 100 tysięcy eksponatów żydowskiej twórczości ludowej.

Część tego unikalnego dla kultury żydowskiej bogactwa została zniszczona w latach okupacji faszystowskiej. Znaczna część wywieziono do Frankfurtu nad Menem, gdzie w 1945 r. wykryta została przez armię amerykańską i przekazana nowożytnemu oddziałowi IWO. Część uratowali i ukryli więźniowie wileńskiego getta pisarze A. Suckewer i S. Kaczerziński. Gmach IWO w Warszawie znajduje się z miastem Niemcy wysadzili w powietrze.

NA ZDJĘCIU: nie istniejący gmach IWO przy wileńskiej ulicy A. Wiuwalskiego. **Łazarz ARON**

W poszukiwaniu utraconej tradycji

Odrodzenie utraconej z biegiem wieków tradycji muzyki kościelnej jest ważnym aktem w historii kultury. Jest to szczególnie aktualne obecnie, gdy staramy się możliwie autentycznie odtworzyć architekturę i zdobniczo dawnych świątyni. Nie zapominamy, że dawniej w kościołach świadomie dążono do stosowania przemysłowej syntezy, wzajemnego działania i harmonii różnych sztuk, wśród nich również muzyki. W tym sensie jeszcze niemalotajemnic chroni muzyczna przeszłość akademickiego kościoła św. Jana przy Uniwersytecie Wileńskim. Niedawno zrekonstruowany i obecnie patronowany przez Zakon Jezuicki znowu zyskał swą przynależność do Uniwersytetu.

Kościół św. Jana, piszący nadzwyczaj bogatą kronikę swej działalności już zdołał ustąpić, może się szczyt nadzwyczaj rozwiniętej historii kultury muzyki sakralnej. W świątyni dość wcześnie zaistniały organy, grali słynni organisci różnych epok (wśród nich wielki kompozytor polski Stanisław Moniuszko), od początku XVI wieku działali chóry, istniało kilka szkół śpiewu, słynna Kapela Akademicka lub św. Jana. Życie muzyczne świątyni było nie tylko wszechstronne, lecz i oryginalne. Niestety, z biegiem czasu zgasło i zapomniano o nim.

Wraz z powrotem do życia wielu zawiązków dawnej kultury i sztuki, zamierza się ożywić także niektóre ważne karty życia muzycznego kościoła św. Jana. W tym celu z inicjatywą autora tych wierszy, z aprobaty rektora kościoła oraz prowincjała jezuitów

Łatwy ks. Jonasa Bortuty na początku lutego podczas Mszy świętej utwory polichoralne wykonali Szaulajski Państwowy Chór Kameralny „Poliphonia” (kierownik artystyczny i główny dyrygent Sietas Waicziulionis), dyrygentka Danute Waicziulioniene), Chorzyści, stojący w labiryncie pięknie zdobionej i majestatycznego dużego ołtarza (zbudowano go w połowie XVIII wieku), wykonali Małą Mszę (Missa brevis) kompozytora szkockiego weneckiego Andresa Gabrielięgo, a po nabożeństwie — opusy Giovanni Gabrielięgo, Heinricha Schütza, Giovanni da Palestrina, Jonasa Tumulionisa i Algirdasa Martinaitisa.

Polichoralny sposób interpretacji, kiedyś stosowany w wiekszych kościołach Wilna, później poszedł w niepamięć. A tymczasem w wiekach XVII—XVIII (tj. w epoce baroku), ten skomplikowany i wyrafinowany styl święcił swe apogeum. Jego sens polega na tym, że w czasie wykonania chór kawałki dzielił się na dwie, a nawet kilka części, mieszając grupy wokalne z określonymi poręczkami głosów wykonawców. Ponadto, grupki śpiewaków rozmieszcza się na niejednakowej odległości od siebie. Taki rodzaj interpretacji pozwala praktycznie na nieograniczoną ilość wariantów przedstawiania wokalistów i daje możliwość osiągnięcia niezwykłych i nieoczekiwanych artystycznych efektów akustycznych.

Wytautas Powilas JURKSTAS, muzykolog

W przekroju czasu

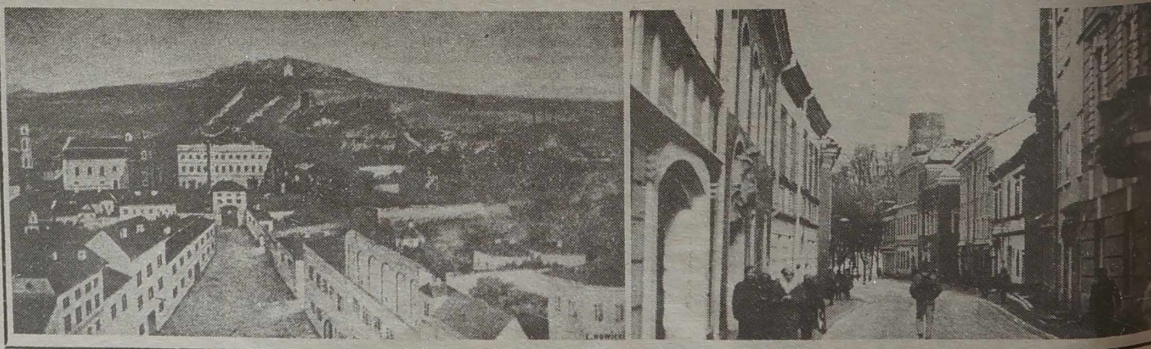
Od dzisiaj wprowadzamy nową rubrykę — „W przekroju czasu”. Będziemy zamieszczali zdjęcia przedstawiające widoki Wilna minionych okresów. Apelujemy więc do Czytelników: może ktośkolwiek ma stare zdjęcia miasta nadające się do publikacji. Prosimy o wypożyczenie do wykorzystania. Zwrot gwarantujemy. Z róży dziękujemy. Nadajmy na dział stołeczny i aktualności „K. W.”.

Taki widok na początku XVIII stulecia rozpoznać się (reprodukcja starej ryciny od lewej) z wileńskiej ulicy Zamkowa.

widzimy Bramę Zamkowa, Zamek Dolny (dziś już nie istnieje), Zamek Górny (zachowały się fragmenty), katedrę, dzwonnice, Górę Trykryżską.

„A tak obecnie wygląda ulica Zamkowa. W ciągu wieków zmieniła swoje oblicze i szale, uległa również zmianom krajobrazu u jej wylotu. Wiele starych budowli znikło bezpowrotnie, te, które przetrwały, stwarzają niepowtarzalny klimat i urok wileńskiej Starówki.

Jerzy SURWIEŁO Fot. i repr. W. Charlin

227

Kalendarz historyczny Encyklopedia wszystkiego nie opowie

Zadaniem Armii Krajowej, polskiej konspiracyjnej organizacji wojskowej działającej w czasie wojny, była utworzenie w Warszawie w końcu września 1939 r. Szucha Związku Polaków (SZP), przekształconego w styczniu 1940 w Związek Walki Zbrojnej (ZWZ). Od połowy 1941 r. ZWZ zmieniał się stopniowo w organizację kadrową w masową, prowadząc jednocześnie akcję scaleniową organizacji wojskowych. W związku z tym rozkazem naczelnego wodza gen. W. Sikorskiego, który nadszedł z Londynu, w lutego 1942 r. ZWZ przemianowany został na Armię Krajową.

AK na Wileńszczyźnie, Nowogródzku, na innych terenach Kresów II Rzeczypospolitej Polskiej oraz tam, gdzie zamieszkiwali Polacy, w tym na Litwie Kowieńskiej, była częścią składową ogólnopolskiej organizacji Armii Krajowej, stanowiąc pod względem organizacyjnym samodzielne jednostki podległe bezpośrednio Komendzie Głównej AK w Warszawie.

Komendantami głównymi AK kolejno byli: gen. S. Rokicki, „Grot” do 30 czerwca 1940 r. (do aresztowania przez Gestapo, zamordowany w obozie Sachsenhausen na pobytach rozkaz Himmlera), gen. T. Komorowski, „Bór” do upadku Powstania Warszawskiego, zmarł na emigracji w 1966 r.), gen. L. Okulicz-Niechwiej (zmarł 24 grudnia 1946 r. w moskiewskim więzieniu Butyryki).

AK przygotowywała powstania powszechne, które miały wybuchnąć w momencie ataku militarnej III Rzeszy na ziemie wschodnie. Prowadziła walkę bieżącą z okupantem hitlerowskim i jego podległymi, na którą m.in. składały się prace organizacyjne - wojskowe, szkoleniowe - akcje bieżące: sabotaż, wywiad, kontr - wywiad, dywersja, odbijanie więźniów, itp. W 1943 r. zaczęły działać pierwsze oddziały partyzanckie AK.

W wyniku powstania powojennego władze w Polsce nie przejął londyński rząd konspiracyjny. W 1944 r. do władzy AK podjęło akcję „Burza”, której integralną częścią była operacja wileńska „Ostra Brama”. Armia Krajowa została rozwiązana 19 stycznia 1945 r.

Tak w encyklopedycznym skrócie wyglądają dzieje największej armii podziemnej w Europie podczas II wojny światowej — liczebność AK w 1944 r. szacuje się wg. różnych źródeł na około 250—350 tys. ludzi. W tym poważną siłę stanowiły zgrupowania Okręgu Wileńskiego AK pod dowództwem gen. Aleksandra Krzyżanowskiego, „Wilka” — łącznie 9 tys. partyzantów pod bronią, nie licząc jednostek bojowych, które pozostawały poza zgrupowaniami.

Iluż z zwykłych, ofiarnych żołnierzy, obok powszechnie znanych dowódców, było w szeregach oddziałów partyzanckich, których oparcie stanowił masowy udział społeczeństwa, przede wszystkim polskiego w miastach i na wsi. Były to dziesiątki tysięcy członków konspiracji i sympatyków. Nie ma takiej encyklopedii, która opowiedziałaby o losach chociażby części z nich. Im to właśnie, swoim towarzyszom broni, Edmund Odorykiewicz poświęcił takie słowa:

„Bez odznak, mundurów, bez orłów i gwiazd
I życie swe niosąc w ofierze,
Toczyliśmy walkę za wolność
I lud
My, Armii Krajowej żołnierze.

Ni podłość, ni potwarz nie
splamia nam flag,
Bo Polskę kochaliśmy szczerze.
I każdy z ochotą szedł dla
Niej na śmierć
My, Armii Krajowej żołnierze.

Kto wie, być może encyklopedia pamięci jeszcze powstanie. A na razie zamieniają ją wspomnienia, wywołujące jak na apelu wciąż nowe imiona...

...Konstanty Możejko, żołnierz I Pułku Piechoty Legionów im. Józefa Piłsudskiego, walczył we wrześniu 1939 r. Był w niewoli sowieckiej. Po powrocie zaciągnął się do konspiracji AK, potem walczył w szeregach 8 Brygady AK „Tura”.

...Edward Klonowski od 1943 r. był w konspiracji AK pod Wilnem, we wsi Szatarniki.

A iluż poległo w walce. Dopiero teraz możemy złożyć hołd ich pamięci, ponieważ do niedawna AK była tematem tabu.

...Gustaw Dabkiewicz „Sosna”, „Brzoza”, żołnierz Września, dowódca plutonu w

oddziale AK „Śmiałego”, został ciężko ranny w 1945 r. w walce z NKWD w Janiszkach. Z pola bitwy wywiózł go Jan Tamulewicz. Nie pomogła opieka matki Gabrieli i żony Janiny. 30-letni Dabkiewicz zmarł w szpitalu w Ejszyskach. Pochowany został na cmentarzu parafialnym w Naczu (Białoruś, rejon woronowski). Podczas wspomnianej walki zginęli: Kazimierz Nowicki i Kazimierz Wojsiat. Nowicki miał szczęście do dwóch rannych. W 1943 r. jako akowca chciał go rozstrzelać partyzanci sowieccy. Kula przeszła przez szyję, został przy życiu. Sądzone mu było jeszcze dwa lata walczyć, by w 1945 r. zginął od kul NKWD. W tamtą tragiczną noc 1943 r. został rozstrzelany akowiec Ksawery Nowicki, stryj Kazimierza. Ksawery spoczął na cmentarzu w Naczu, a Kazimierz razem z Wojsiatem — na cmentarzu w Koleśnikach — po tym, gdy dowódca „Śmiały” wyniósł ich ciała spod obstrzału wroga. Nie udało się tego uczynić z poległymi wówczas Józefem Mindziulem i Wacławem Sakowiczem. Sowieci zawięzili ich trupy do Ejszyszek i rzucili na placu rynekowym. Poniewierali się tam kilka dni jako przynęta: ażuż ktokolwiek podejrze i złemakuje się przed NKWD. Najprawdopodobniej Mindziula i Sakowicza pogrzebano w Ejszyskach, tam, gdzie leżą pomordowani Tydzi, lub w Koleśnikach.

Te informacje zawdzięczamy Kazimierzowi Śmigłowi, Janinie Dabkiewicz oraz Pani Mindziul z Naczu, która swoim wierszem „Partyzanckie groby” uczciła pamięć bohaterkich ziomków, ludzi najbliższych jej sercu...

...Idą żołnierze, trąbki im grają,
Krzyże Virtuti na piersi
blyskają,
A on tam leży w szarej koszuli,
Zamiast Virtuti — znak ma
od kull...

...Grzegorz Krupowicz i Benedykta Macela z plutonu Dabkiewicza, poległych w Pieretańcach, przycięła ziemia cmentarza w Gierwiełańcach. Na parafialnym cmentarzu w Naczu wiecznym snem spoczywają: Edmund Szawkowski, Bartoszewicz, Mikutaćcis, Julian Mickiewicz, Stanisław Hryszel „Zagłoba”, part. „Kwiatuszek” (nazwisko nieznane), Gustaw Dabkiewicz, Wróblewski, Krasowski, Ksawery Nowicki. Pseudonimy wielu nie są znane.

Teraz, po latach, bliscy, przyjaciele na grobach poległych stawiają pomniki, krzyże. Wzruszające są chwile, ich świadkiem był cmentarz w Cudzienszkach na Białorusi (za Miednikami). Tutaj stanęły nowe betonowe krzyże na mogiłach żołnierzy 6 Brygady AK „Konara”: Pawła Nahrebeckiego „Pawła”, Zbigniewa Ganczara „Zbika”, poległych 2 kwietnia 1944 r. w Potokach, Zbigniewa Żukowskiego „Zbika”, Bolesława Taraszkiewicza, zamordowanych przez NKWD.

Ciesz się, gdy nasza młodzież bawiąc w Polsce odwiedza i utrwała miejsca związane z pamięcią o tych, którzy zostawili swój ślad w wileńskiej stronie. Tak oto wiliński Andrzej Stanul przekazał zdjęcie grobu Ojca Mariana, Karłowicza, Bolesława Taraszkiewicza, członka sztabu Okręgu Wileńskiego AK.

Zrobił je zwiędzając przyklastoznym cmentarz w Czernej koło Krakowa.

Do utrwalenia pamięci nawiązuje konkurs „Moja działalność w Armii Krajowej” ogłoszony z okazji 50 rocznicy powołania AK przez naczelnego wodza gen. W. Sikorskiego. Jego organizatorzy — Wojskowy Instytut Historyczny MON, Zarząd Główny Związku Żołnierzy Armii Krajowej i Stowarzyszenie Wspólnota Polska — zapraszają środowiska kombatanckie w Polsce i za granicą do nadsyłania wspomnień z działalności i walki podziemnej w szeregach AK oraz proszą, by udział w konkursie potraktowali jako pokoleniowy przekaz patriotyczny i demokratycznych tradycji. Najlepsze prace będą publikowane na łamach „Polski Zbrojnej”, a cały plon konkursu zostanie wykorzystany przez historyków Armii Krajowej i ulatwi utworzenie prawdy o tej organizacji. Zwycięzcom przewidziane są nagrody pieniężne oraz wyróżnienia.

Prace należy nadsyłać w terminie do 1 czerwca 1992 r. pod adresem: **Wojskowy Instytut Historyczny, 00-910 Warszawa - Rembertów, ul. Czerwonich Beretów 124.**

Ocalenie od zapomnienia historii AK trwa.

Jerzy SURWIŁO
NA ZDJĘCIACH: Konstanty Możejko; Edward Klonowski; Gustaw Dabkiewicz; groby akowców na cmentarzu w Cudzienszkach; mogiła Romualda Warakomskiego w Czernej koło Krakowa.
Zdjęcia i repr. W. Charina, B. Kondratowicz, A. Stanul

„Wilnius” w Krakowie

W kwietniu ubiegłego roku w Krakowie została podpisana umowa o współpracy między dwoma miastami — Krakowem i Wilnem. W tym miastem pobratymu widać się, że latem bieżącego roku w samym centrum Krakowa, przy placu św. Krzyża otw...

...wymiana doświadczenia w dziedzinie rewaloryzacji i konserwacji specjalizacji, grup studentów itd. Jednym z nich było założenie w obu miastach placówek żywieniowych. Prace te są integralną częścią umowy, która ma na celu umocnienie przyjaźni między dwoma miastami. W ramach umowy przewidziano również wyjazd delegacji z Wilna do Krakowa, aby zobaczyć, jak wygląda życie w naszym mieście. W ramach umowy przewidziano również wyjazd delegacji z Wilna do Krakowa, aby zobaczyć, jak wygląda życie w naszym mieście.

ŻOŁNIERZOM ORAZ WSZYSTKIM, KOMU BLISKE JEST ZAWOŁANIE

Bóg—Honor—Ojczyzna

przesyłają braterskie pozdrowienia z najlepszymi życzeniami
druhnym i druhowie ZHPL wraz z kapelanem

Przyjmijcie od nas dedykację wiersza Kazimierza Józefa WĘGRZYŃSKA.

„Mnie nie wystarczy Ojczyzna skarlała —
Ja chcę Jej wielkiej i wolnej od zdrady;
niech mnie nie ludź ociemniałym słowem,
nigdy nie wejdź w kłamcami w układy.
Dziękuję, Boże, że mnie jeszcze boli
ta krew i krzyże, co w tej ziemi rosną —
jeśli mi dajesz bolesną świadomość,
to daj mi także mocne serca wiosno,
bym mógł przepłynąć przez swój czas uczciwie.
Choćby w mej lodzi szatan straszył dno —
wiem, że będziemy żyli sprawiedliwie
i że miłością pokonamy zło!”

dwu- i czteromiejscowe. W jednym z sal rozlokują się bar. Organizatorzy bardzo by chcieli, by w tym lokalu były nie tylko dania, napoje litewskie, lecz by restauracja „Wilnius” stała się swoistym ośrodkiem kultury Kraju nad Niemnem. Dlatego też zaplanowane są tu ekspozycje: plastyków litewskich, występy niedużych zespołów kameralnych, które by reprezentowa...

wali muzykę litewską. Jednocześnie będzie tu można nabyć upominki z naszej republiki. Od plastyka Sigitasa Žukasa będą zależały wystrój wnętrza oraz reklama. Należy żywić nadzieję, że „Wilnius” podbije serca krakowian, którzy w zamian będą mieli swą restaurację na naszej Starówce.

Inf. wł.

XVI Zimowe Igrzyska Olimpijskie

Narty – w śnieżycy, łyżwy – w ulewie

W miarę upływu czasu program Zimowych Igrzysk Olimpijskich obrastał we wciąż nowe dyscypliny i konkurencje: w Garmisch-Partenkirchen zadebiutowało narciarstwo alpejskie, od roku 1952 o olimpijskie medale walczyli narciarki, od roku 1960 – łyżwiarki szybkie, biathlon olimpijską nominację uzyskał podczas Igrzysk w Squaw Valley, a w cztery lata później – saneczkarstwo. Wraz z tym wzrastała oczywiście liczba rozgrywanych medali. Jedną z Chamonix walczyło w 14 konkurencjach w ogóle – to w Albertville tyleż kompletów medali rozegrano już po 5 dniach batalii na śniegu i lodzie. Łącznie natomiast najlepsi mają szansę stanąć na podium aż 57 razy, o 11 więcej niż w XV Białej Olimpiadzie.

Jazda po muldach na nartach stawia pierwsze kroki w programie olimpijskim. W Calgary wystąpiła jako dyscyplina pokazowa, a teraz włączona została w poczet dyscyplin dzielących najlepszym prawdziwie olimpijskie trofea. Pierwszymi ich posiadaczami zostali przedwcześnie Amerykanka D. Weinbrecht, E. Kozewnikowa ze Wspólnoty Państw Niepodległych oraz Norweżka S. Hattestad. Wśród mężczyzn podobnego zaszczytu dostąpił natomiast Francuz E. Grosprion i O. Allamand oraz Amerykanin N. Carmichael. Z racji na widowskość można być prawie pewnym, że szus po muldach znajdzie się na starcie olimpijskim programie.

W Norwegii – znowu wielkie święto. Znowu za sprawą U. Ulvanga, który wygrywając dystans 10 km stylem klasycznym sięgnął po drugi medal złoty. Wśród kobiet po dramatycznej walce narciarski sprint – dystans 5 km – przyniósł sukces M. Lukkarinen z Finlandii. Właśnie Ulvang i Lukkarinen wystartują dziś jako pierwsi na dystansach 15 i 10 km, stąd mają największą szansę, by po raz

pierwszy w historii Igrzysk Olimpijskich sięgnąć po tytuły mistrzów w dwubójcu.

Reprezentantka Litwy W. Wenciene wyruszy na trasę w 54,9 sek. za Lukkarinen i jeśli dobrze wypadnie, może awansować z 19. pozycji, jaką zajmuje po 5 km. Znacznie mniej szans ma natomiast R. Panawas, który przedwcześnie był dopiero 54 na 110 startujących zawodników.

Mało brakowało, a Austriaczka A. Wachter powtórzyłaby sukces sprzed 4 lat w Calgary, kiedy to triumfowała w kombinacji alpejskiej. Tym razem musiała jednak uznać wyższość swojej rodaczki P. Kronberger. Trzecią lokatę ku radości gospodarzy Igrzysk zdobyła Francuzka F. Masnada.

Wszystko wskazuje na to, że wśród panczenistów w rolach głównych wystąpią Norwegowie i Holendrzy. Przynajmniej na początku to oni właśnie stanęli na podium, a wygrał Norweg G. Karlstad przed dwoma Holendrami.

Dziś łyżwiarze szybcy wyłonili najlepszych na dystansie 500 m, jutro – na dystansie 1500 m, 18 lutego pobiegą 1000 m, a zakończą zmagania 20 lutego biegiem na 10000 m. Wczoraj natomiast na dystansie 1000 m rywalizowały panczenistki.

Łyżwiarstwo szybkę jak na razie powoduje ze strony uczestników największą pretensję i słów krytyki. W odróżnieniu od Calgary bowiem, gdzie walczyło na krytym torze, zawody w Albertville odbywają się pod gołym niebem, stąd wszystko zależy od pogody. Ta tymczasem ostatnio wyraźnie płała figle, pretensje panczenistów nie są więc bezpodstawne. Bieg na 5000 m odbywał się początkowo w strugach deszczu, potem nastąpiło ochłodzenie, a zatem warunki do rywalizacji wyraźnie się polepszyły. Stało się natomiast tak, że faworyci startowali w pierwszych parach, gdy jakość lodu pozostawiała wiele do

życzenia. Poza podium znaleźli się tak znani mistrzowie jak Holender B. Veldkamp czy też Norweg J.-O. Koss.

Poprzednio nierówne warunki startu miały też kobiety. Czy widać łyżwiarstwo szybkie naprawdę ma się zamykać w hali? Nie jest to odpowiedź łatwa dla zwolenników biegania na łyżwach w naturalnym otoczeniu, choć z drugiej strony przecież walcząc o medale wszyscy mają mieć absolutnie równe warunki startu, a i bicia rekordów świata, których notabene w Calgary padło łącznie aż 7.

Przed czterema laty sen z oczu organizatorów spędził chłinoociepły wiatr wiejący od Pacyfiku. W Albertville z biegiem Olimpiady aura też zaczyna się dawać we znaki. Przedwcześnie goście śnieżycy wyraźnie przeszkadzała narciarzom i narciarkom, alpejkom, rywalizującym na nartach po muldach, deszcz z kolei wyraźnie utrudniał zmagania panczenistów. Czy z powodu pogody nie wypadnie przetasować programu Igrzysk – oto jest pytanie, na które nikt nie jest w stanie odpowiedzieć.

We czwartek trzeci z kolei mecz przegrał hokejski Polski. Porażka tym dotkliwsza, że Włosi, nie uchodzący przecież za tuzów w hokeju na lodzie, zmusili biało-czerwonych do kapitulacji aż – 7:1. W pozostałych spotkaniach Szwecja zwyciężyła Niemcy – 3:1, a Amerykanie – Finów – 4:1.

W klasyfikacji medalowej do wczoraj prowadziły Austria (4-4-4) przed Niemcami (4-4-2) i Wspólnotą Państw Niepodległych (3-3-3). Wczoraj rozdano 4 komplety medali: w sztafecie biathlonistek, w łyżwiarstwie szybkim kobiet, w saneczkarskich dwójkach oraz drużynowym konkursie skoków.

Zupełnie niespodziewanie zakończyła się wczoraj rywalizacja kobiet w biathlonowych sztafetach 3x7,5 km. W rolach głównych miały wystąpić strzelające narciarki Wspólnoty Państw Niepodległych i Niemiec, a tymczasem musiały się zadowolić odpowiednio tylko „brązem” i „srebrem”.

Zwycięstwo świętyli natomiast reprezentantki Francji, które uzyskały czas – 1:15.556 i o 22,8 sek. wyprzedziły Niemki oraz o 59,0 sek. A. Rezcową i jej koleżanki.

W dwójkach mężczyzn sensacji nie było. Srebrni medalisci z Calgary Niemcy S. Krause – J. Behrendt tym razem sięgnęli po medale złote. Na dalszych pozycjach kolejna dwójka Niemiec Y. Mankel – T. Rudolph oraz Włosi H. Raffl – N. Huber.

OLIMPIJSKIE PODIUM

Narciarstwo, bieg na 5 km st. klasycznym kobiet

- 1. M. Lukkarinen Finlandia – 14.13,8, 2. L. Jegorowa Wspólnota Państw Niepodległych – 14.17,3, 3. J. Vialbe Wspólnota Państw Niepodległych – 14.22,7.

Narciarstwo, bieg na 10 km st. klasycznym mężczyzn

- 1. V. Ulvang Norwegia – 27.36,0, 2. M. Albarello Włochy – 27.55,2, 3. Ch. Majback Szwecja – 27.56,4.

Narciarstwo, jazda po muldach mężczyzn

- 1. E. Grosprion Francja – 25.81 pkt, 2. O. Allamand Francja – 24.87 pkt, 3. N. Carmichael USA – 24.82 pkt.

Narciarstwo, jazda po muldach kobiet

- 1. D. Weinbrecht USA – 23.69 pkt, 2. E. Kozewnikowa Wspólnota Państw Niepodległych – 23.50 pkt, 3. S. Hattestad Norwegia – 23.04 pkt.

Łyżwiarstwo szybkie, bieg na 5000 m mężczyzn

- 1. G. Karlstad Norwegia – 6.59,97, 2. F. Zandstra Holandia – 7.02,28, 3. L. Visser Holandia – 7.04,96.

Narciarstwo alpejskie, kombinacja kobiet

- 1. P. Kronberger Austria – 2.55 pkt, 2. A. Wachter Austria – 19.39 pkt, 3. F. Masnada Francja – 21.38 pkt.

Migawki wileńskie.

Fot. J. Lewicki

ZAPRASZA NA WYCIECZKĘ DO POLSKI I NIEMIEC – 5 DNI.

Akcjiné Bendrovė

Dwa dni w Warszawie i dwa w Berlinie. U nas najtaniej – tylko 105 USD i 150 rubli. Pierwszą podróż planujemy 26.03.92. Nasz adres: Wilno, ul. Uniwersytego 4. Tel. 62-14-08 w godz. 10.00–17.00.

Przypominamy, że wizy turystyczne otrzymasz się indywidualnie w komisariacie policji, działają pasporty według miejsca zamieszkania. Załatwienie wiz trwa około miesiąca.

Rolnicy Litwy!

ZBLIŻA SIĘ WIOSNA, CZAS PRAC POŁOWYCH. ALE CZY NICZEGO WAM NIE BRAKUJE DO KOLEJNEJ POŁOWY ROBOT?

Nasza giełda stworzy wam warunki do nabycia niezbędnego sprzętu technicznego i materiałów, sprzedażi produktów. Uzyskacie tu możliwość bezpłatnej reklamy waszych artykułów na Litwie i znajdziecie sobie odpowiednich ich nabywców. Sposoby rozliczenia i inne warunki wyberlecie samł. Trzeba wiedzieć, że o cenach towarów decydują podaż i popyt.

Na mocy decyzji rady nadzorczej Giełdy Staromiejskiej w Wilnie sprzedaje 20 miejsc brokerskich dla rolników Litwy na ulgowych warunkach. Cena miejsca brokerskiego wynosi tylko 25 tys. rubli, pierwsza wypłata stanowi 5 tys. rubli, resztę sumy spłaca się w ciągu trzech lat.

Dzień handlowy – czwartek. Początek o godz. 14. Będziemy się cieszyli ze wszystkich waszych propozycji.

WASZE PROBLEMY – TO NASZE TROSKI. Spieszcie, by skorzystać z usług naszej giełdy, „Wileńska Staromiejska Giełda” czeka na was! Przyjmowane są zgłoszenia na nabycie miejsc brokerskich.

Nasz adres: 2746 Republika Litewska Wilno, al. Giedymina 29 II piętro, pokój 210 „Wileńska Giełda Staromiejska” (Vilniaus Senamiesčio Birža).
Tel.: 22-07-76, 22-64-68, 22-78-96.
Fax: 22-07-76.

Drogie Panie!

Jeśli chcecie zaprzyjaźnić się lub wyjść za mąż z cudzoziemcą z Zachodniej Europy lub Polaką, napiszcie, prosimy, o sobie załączając fotografię.

Biuro Matrymonialne Tensor
08-056 ul. Helska 8
Gdynia, Polska

Ekran

LIETUWA – „Signora była zgwalczona” (Włochy) – o 12, 14, 16, 18, 20.

HELIOS – Festiwal filmów francuskich, I sala – „Piękny Serge” – o 11.10, 15. „Lola” – o 13, 20.50. „Do ostatniego tchu” – o 17, 19. II sala – „Cztery ślosy” – o 10.30, 12.20. „Lola Montes” – o 14.10, 18.20. „Mężczyzna i kobieta” – o 16.20. „French Cancan” – o 16.20.

WIDECENTRUM FOSS (Pałac Wystaw, Wokrećni 2). „Zielona kartka” – o 14. „Rzym Feliniego” – o 16.30. „Imperium słońca” – o 19.

PERGALÉ – „Duch zemsty” (USA) – o 12, 14, 16, 18, 20.

WILNIUS – „Młoda Katarzyna” (2 serie, Anglia, USA, Rosja) – o 11, 14, 17, 20.

WINGIS – „Wybór broni” (Francja) – o 11, 13.30, 16, 18.30, 21.

TAIKA – „Akademia policjanta” (USA) – o 13, 21. „Góral 2” (USA) – o 15, 17, 19.

WIDEOSALON – „Fletch” (USA) – o 13.30, 18.10. „Fletch żyje” (USA) – o 15.50, 20.30.

LAZDYNAI – „Są szanse” (USA) – o 13.45, 18.15. „Krew, izy, miłość, zemsta” (Litwa) – o 12, 16.

PLANETA – I sala – „Wybór broni” (Francja) – o 11, 15.40, 20.30. „Piękno granic” (Jugosławia, dla dorosłych) – o 12.4, 13.30, 18.10. II sala – „Młoda Katarzyna” (Rosja) – o 11.10, 16.20. „Tajemnica armii” (USA) – o 11.10, 14.20, 17.50. „Pasja według Andrzeja” (Rosja) – o 19.30.

AIDAS – „Pies policjanta” (USA) – o 16, 18, 20.

DRAUGYSTÉ – „Terminator” (USA) – o 12.30, 16.30, 18.30. „Miranda” (Włochy, dla dorosłych) – o 14.30, 20.30.

AUZRA – „Młodość, miłość” (2 serie, Indie) – o 10.30, 13.30, 17.30, 20.30.

TEWYNE – Wideośala „Policjantka” – o 14. „Terminator 2” – o 16. „Obłędna kobieta” – o 18.30. „Kobieta w nocny” (dla dorosłych) – o 20.30.

288

WIEDZIELA, 16 LUTEGO

LTV-1

8.00 - Dziennik 9.15 - Film "Monopol" Odc. 13, 10.10 - Spektakl dla dzieci. 10.50 - Koncert. 11.20 - Język litewski. 11.30 - Szkoła grzechoci. 11.45 - Koncert zyczeń. 13.40 - 16 lutego w moim życiu. 14.15 - Muzyka i poezja. 15.00 - Uczestnicy akademii z okazji niepodległości. 16.20 - Święteczny koncert. 18.00 - Dziennik 18.15 - Wieloletni LTV. 19.35 - Dobranocka. 20.25 - Reklama. 20.30 - Panorama. 21.00 - Stanowiska wypraczone Rady Państwa Republiki. 21.15 - Wyjazd z sądu. 22.00 - Dziś i wczoraj. 22.45 - Poczta. 23.15 - Wiadomości wieczorne. 23.30 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie.

LTV-2

14.5 - "Lielotlo". 8.55 - Nasz elementarz. 9.30 - W niedzielę z Panekiem. 11.00 - Studio.

Moskwa I

1.00 - Gimnastyka rytmiczna. 1.10 - Ciągnienie "Sportlotu". 1.15 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. Jazda figurowa mężczyzn. 12.15 - Maraton-15. 13.00 - Film fab. Z serii "Bożena i jej plac". 14.00 - Dziennik. 14.15 - Dialog w Warszawie. 15.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. 15.45 - Klub sportowy. 16.45 - Telecena. 16.55 - Walt Disney przedstawia. 17.45 - Dziennik. 18.00 - Film fab. "Sen nocy letniej". 18.30 - Wyniki. 20.45 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Żyźniarstwo mężczyzn). 21.10 - Dziennik. Podczas przerwy o 23.00 - Dziennik. 23.30 - Przedstawienie "Astra". 0.25 - Miłość od pierwszego wejrzenia. Dzień.

TV Rosji

7.00 - Dziennik. 7.20 - Dobranocka. 7.35 - Weseli chłopcy. 8.25 - Chcicie wiedzieć. 8.55 - Program 03. 11.00 - Dziennik krajowy. 10.00 - Jazda figurowa. 10.30 - Jazda figurowa indywidualnych. 10.50 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Biathlon). 13.00 - Wiadomości. 13.20 - Święte i wieczorne. 13.40 - Studio "Notabene". 14.55 - Paralele. 14.55 - Wyniki badań. 15.25 - Temat z wariacjami. 16.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Narciarstwo górskie mężczyzn). 16.30 - Kreskówki mistrzostwa świata zawodowców. 17.50 - Monopoli. R. Karcewa. 18.00 - Reklama. 19.00 - Wiadomości. 19.20 - Co dzień święto. 19.30 - Film fab. "Santa Barbara". Odc. 25, 20.30 - Dziennik. 20.50 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Tańce). 21.55 - Reklama. 22.00 - Wiadomości. 22.20 - Reklama. 22.35 - Jazda figurowa.

POWIEDZIAŁEK, 17 LUTEGO

LTV-1

8.15 - Dzień dobry. 8.10 - 8.30 - Poranek. 8.40 - Film fab. "Wielka pustka". 10.05 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. 18.00 - Dziennik. 18.10 - Dziennik. 18.20 - Reportaż z II zjazdu politycznych Litwy. 18.30 - Studio sportowe. 19.35 - Dziennik. 02. 03. 20.05 - Dobranocka. 20.25 - Reklama. 20.30 - Panorama. 21.00 - Kronika. 21.10 - Spektakl TV "Dariusz". 23.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. 23.15 -

LTV-2

1.15 - Lekcja angielskiego. 1.20 - Przegląd krajowy. 19.10

- Śpiewa D. Russ. 19.35 - Wiadomości z Kowna. 19.45 - Lekcja angielskiego.

Moskwa I

5.00 - Poranek. 7.35 - Kreskówka "Doktor Ojblot". Filmy 1-4 8.15 - Film fab. "Zaczarowany dolar". (Węgrzy). 9.40 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. Hokej. WNP-Kanada. 11.00 - Dziennik. 13.15 - Telemixt. 14.00 - Dziennik. 14.20 - To było, było. 14.40 - Film fab. "Moje ukochany". 16.10 - Tańcy i wielbiciele. 17.00 - Dziennik. 17.20 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. Narciarstwo. 20.00 - Dziennik. 20.35 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie (Żyźniarstwo). 21.05 - Nowe studio przedstawia. 22.20 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie (Hokej). Szwecja-USA. Podczas przerwy o 23.00 - Dziennik. 0.40 - Film fab. "Moje ukochany".

TV Rosji

7.00 - Wiadomości. 7.20 - Czas ludzi interesu. 8.20 - Język włoski. 8.50 - W wolnym czasie. Pod znakami Ryby. 9.05 - Zapomniana wieś. 9.25 - Dziennik Olimpiady. 10.00 - (Dzisiaj w sali. 10.25 - Miniatury muzyczne. 10.45 - Rozmowa o kulturze rosyjskiej. 11.30 - Nasz sąd. 12.00 - Godzina dla dzieci z lekcją niemieckiego. 13.00 - Wiadomości. 15.00 - Pięte koło. 16.45 - TINKO. 17.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Narciarstwo alpejskie). 17.45 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. Druhowie. 18.55 - Reklama. 19.00 - Wiadomości. 19.20 - Co dzień święto. 19.30 - Kamera bada przeszłość. 20.30 - Dziennik Olimpiady. 21.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Jazda figurowa). 21.55 - Reklama. 22.00 - Wiadomości. 22.20 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. Jazda figurowa.

WTOREK, 18 LUTEGO

LTV-1

7.45 - Dzień dobry. 8.10 - 01.02.03. 8.40 - Telecena. 8.50 - Nasz język. 9.20 - Uczymy się litewskiego. 9.35 - Studio sportowe. 10.05 - Audycja dla kobiet. 10.55 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. 17.50 - Dziennik. 18.00 - Studio polskie. 18.10 - Wiadomości. 18.20 - Kurier gospodarczy. 18.35 - Festiwal zawodowców. 19.20 - Reforma w rolnictwie. 19.50 - Chrześcijańskie słowo. 20.00 - Dobranocka. 20.25 - Reklama. 20.30 - Panorama. 21.00 - Komentarz rządowy. 21.15 - Film fab. "Monopol". odc. 14. 22.05 - Państwo i obywatel. 23.00 - Fakt. 23.15 - Dziennik wieczorny. 23.30 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie.

LTV-2

18.10 - Lekcja angielskiego. 18.25 - Przegląd krajowy. 19.10 - Koncert. 19.35 - Wiadomości z Kowna. 19.45 - Lekcja angielskiego.

Moskwa I

5.00 - Poranek. 7.30 - Doktor Ojblot. Filmy 5-7. 8.00 - Film fab. "Autoportret nieznanego". 9.15 - Film dok. 9.40 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie (Hokej). Szwecja - USA, narciarstwo. 13.00 - Audycja z Rostowa nad Donem. 13.25 - Notes. 13.30 - Hala handlowa. 13.45 - Potrzebujecie tego? 14.00 - Dziennik. 14.20 - Koncert muzyki cygańskiej. 14.35 - TV film fab. "Niebezpieczny wiek". 16.00 - Kreskówka. 16.05 - Dziesięciu kluków muzyczny. 17.00 - Dziennik. 17.20 - Zolnierze XX wieku przeciwko wojnie. 17.30 - "Szczelbe". 20.00 - Dziennik. 20.35 - Film fab. "Autoportret nieznanego". 21.55 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Hokej). Podczas przerwy o 22.40 - Dziennik. 0.45 - Film fab. "Niebezpieczny wiek".

TV Rosji

7.00 - Wiadomości. 7.20, 8.05 - Język francuski. 7.50 - W wolnym czasie. Koiekcjoner. 8.35 -

Muzeum w Nikolsku. 8.55 - Przeszłość. 9.25 - Dziennik Olimpiady. 10.00 - Kamera bada przeszłość. 11.05 - Szczelbe krzywy. 11.20 - Festiwal muzyki żydowskiej. 12.30 - Kwestia chłopska. 13.00 - Wiadomości. 15.00 - TINKO. 15.20 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie (druhowie). 17.30 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie (siłom-gigant). 18.30 - W parlamencie Rosji. 18.45 - W wolnym czasie. Auto. 18.55 - Reklama. 19.00 - Wiadomości. 19.20 - Co dzień święto. 19.30 - Reportaż z NATO. 20.00 - Wiadomości kryminalne. 20.15 - Dziennik Olimpiady. 20.45 - Studio "Notabene". 21.25 - Wyprowadzenie na wolny temat. 21.55 - Reklama. 22.00 - Wiadomości. 22.25 - Gadu, gadu. 23.05 - Audycja muzyczna.

ŚRODA, 19 LUTEGO

LTV-1

7.45 - Dzień dobry. 8.10 - Nasz elementarz. 8.15 - Zdrowie rodziny. 8.45 - Film fab. "Monopol" odc. 14. 9.35 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. 10.00 - Zjazd Związku Litewskich Gospodarzy. 17.50 - Dziennik. 18.00 - Studio polskie. 18.10 - Wiadomości. 18.20 - Program literacki. 19.00 - Koncert. 19.10 - Słowo rolnicze. 19.55 - Nasz elementarz. 20.00 - Dobranocka. 20.25 - Reklama. 20.30 - Panorama. 21.00 - Studio państwowe. 22.00 - Klub N. 23.15 - Wiadomości wieczorne. 23.30 - XVI Zimowe Igrzyska Olimpijskie.

LTV-2

18.15 - Lekcja angielskiego. 18.30 - Przegląd krajowy. 19.10 - Rozmowa w trójkę. 19.35 - Wiadomości z Kowna. 19.45 - Lekcja angielskiego.

Moskwa I

5.00 - Poranek. 7.30 - Kreskówki. 8.10 - Film fab. "Saskanka". 9.40 - XVI Zimowe Igrzyska Olimpijskie. 11.00 - Wiadomości. 11.20 - Święto tańca w Włodzimierzu. 12.15 - Pomóż nam sobie. 13.00 - Klasa biznesu. 13.15 - Telemixt. 14.00 - Wiadomości. 14.20 - Dziś i wtedy. 14.50 - TV film fab. "Jeszcze przed wojną". Odc. 1. 16.00 - Kreskówka. 17.00 - Wiadomości. 17.20 - Telemarat międzynarodowy. "Zolnierze XX wieku przeciwko wojnie". 17.55 - "Reforma: tydzień tygodni". 20.00 - Dzień. 20.35 - Znajomości telewizyjna. 21.55 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie (Hokej). Podczas przerwy o 22.40 - Wiadomości. 0.30 - TV film fab. "Jeszcze przed wojną". Odc. 1.

TV Rosji

7.00 - Wiadomości. 7.20 - Język niemiecki. 7.50 - W wolnym czasie. 8.05 - Język niemiecki. 8.35 - Artysta z Ostozki. 9.05 - Film dok. 9.25 - Dziennik Olimpiady. 10.00 - "Burda Moden" proponuje... 10.30 - Program 03. 11.00 - Noc nr 235 na Herzena. 11.50 - Czytanie Szałamowa. 12.15 - TV przegląd. Daleki Wschód. 13.00 - Wiadomości. 15.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Biathlon - kobiety). 17.00 - TINKO. 17.15 - W wolnym czasie. 17.50 - Klucz do rynku światowego. 18.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Siłom-gigant - kobiety). 18.55 - Reklama. 19.00 - Wiadomości. 19.20 - Święto co dzień. 19.30 - Twarzą do Rosji. 19.50 - Antrak. 20.00 - Na sejsj RN Federacji Rosyjskiej. 20.30 - Dziennik Olimpiady. 21.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie (Żyźniarstwo figurowe). 21.55 - Reklama. 22.00 - Wiadomości. 22.20 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Żyźniarstwo figurowe).

CZWARTEK, 20 LUTEGO

LTV-1

7.45 - Na dzień dobry. 8.10 - Nasz elementarz. 8.15 - Szkoła grzechoci. 9.35 - TV

przedstawienie "Wybacz nam, Panie!". 10.55 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. 17.50 - Nowości. 18.00 - Studio polskie. 18.10 - Wiadomości. 18.20 - Koszykówka. 19.00 - Polityka. 19.30 - Koncert. 20.05 - Dobranocka. 20.25 - Reklama. 20.30 - Panorama. 21.00 - Stanowisko premiera. 21.30 - Program rozrywkowy. 22.00 - Biznes. 23.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. 23.15 - Wiadomości wieczorne.

Moskwa I

5.00 - Poranek. 7.30 - Kreskówka. 8.00 - Znajomości telewizyjna. 9.10 - TV film dok. 9.40 - XVI Zimowe Igrzyska Olimpijskie. Hokej. 11.00 - Wiadomości. 11.25 - Człowiek i prawo. 11.55 - Klub podróżników. 12.55 - Notes. 13.00 - Jak osiągnąć sukces? 13.15 - Telemixt. 14.00 - Wiadomości. 14.20 - F.F.F. 14.45 - TV film fab. "Jeszcze przed wojną". Odc. 2. 15.50 - Kreskówki. 16.40 - Koncert. 17.00 - Wiadomości. 17.20 - Kenes Zandybajew, reformator. 17.35 - ...do lat 16 i więcej. 23.00 - Wiadomości. 23.20 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Żyźniarstwo szybkie). 0.05 - WID przedstawia. 0.35 - TV film fab. "Jeszcze przed wojną". Odc. 2.

TV Rosji

7.00 - Wiadomości. 7.20 - Język hiszpański. 7.50 - W wolnym czasie. 8.05 - Język hiszpański. 8.35 - Program naukowo-poznawczy. 9.25 - Dziennik olimpiady. 10.00 - Godzina dla dzieci z lekcją angielskiego. 11.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Biathlon mężczyzn na 20 km). 11.50 - Program art.-pub. "Pięte koło". 16.30 - Informator Rosji. 16.45 - TINKO. 17.00 - Reportaż aktualny. 17.30 - Prywatyzacja rosyjsku. 17.45 - W wolnym czasie. 18.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Siłom kobiet). 18.25 - Reklama. 19.00 - Wiadomości. 19.20 - Święto co dzień. 19.30 - Specjalny informator komercyjny. 20.00 - Na sejsj RN Federacji Rosyjskiej. 20.30 - Dziennik Olimpiady. 21.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. 21.55 - Reklama. 22.00 - Wiadomości. 22.20 - Reklama. 22.25 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie.

PIĄTEK, 21 LUTEGO

LTV-1

7.45 - Na dzień dobry. 8.10 - Pod własnym dachem. 9.00 - TV Zgadywanka. 9.55 - Program rozrywkowy. 10.20 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. 17.50 - Wiadomości. 18.10 - Studio polskie. 18.20 - Telekaruzela. 18.35 - Frzy okrągłym stole. 19.55 - Nasz elementarz. 20.00 - Dobranocka. 20.25 - Reklama. 20.30 - Panorama. 21.00 - Koncert. 21.15 - Film fab. "Monopol". Odc. 15, 22.05 - Labirynt. 23.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. 23.15 - Wiadomości wieczorne. 23.30 - Labirynt.

Moskwa I

5.00 - Poranek. 7.35 - Kreskówka. 7.50 - ...do lat 16 i więcej. 8.40 - Film fab. "Oficer z różą". 10.25 - Koncert. 10.55 - XVI Zimowe Igrzyska Olimpijskie. Narciarstwo. 15.30 - Notes. 19.35 - Brydż. 14.00 - Wiadomości. 14.20 - Film-spektakl "Szoza Wołokolamska". 16.05 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Bobsleje). 16.40 - Program literacki dla starszoklasyków. 17.00 - Wiadomości. 17.20 - Międzynarodowy telemaraton. Zolnierze XX wieku przeciwko wojnie. 17.35 - Człowiek i pra-

wo. 18.15 - Premiera TV serialu "Moja rodzina i inne zwierzęta". Odc. 7. 18.50 - WID przedstawia: "Pole cudów". 19.45 - Dobranocka. 20.00 - Dziennik. 20.25 - WID przedstawia. 21.50 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. Podczas przerwy o 22.30 - Wiadomości. 0.30 - "Gwiazda poranna" w nocnym eterze.

TV Rosji

7.00 - Wiadomości. 7.20 - Język angielski. 8.50 - W wolnym czasie. 9.05 - Film dok. 9.25 - Dziennik Olimpiady. 10.00 - Język angielski. 10.30 - K-2 przedstawia. 11.30 - Mecenaszy rosyjscy. 12.30 - Romanse do wierszy Anny Achmatowej. 12.45 - Sprawa chłopska. 13.00 - Wiadomości. 15.00 - Program art. publ. "Krawędzie". 16.15 - Wyznanie miłości. 16.30 - Przedsiębiorczość i tradycja. 16.45 - TINKO. 17.00 - Telemek. 17.30 - Proszę o głos. 17.45 - Wersja. 18.00 - Wyspy waśni. Spożreżenie z Japonii. 18.30 - Film dok. 18.40 - W wolnym czasie. 18.55 - Reklama. Wiadomości. Święto co dzień. 19.30 - Premiera TV serialu "Santa Barbara". Odc. 26. 20.20 - Na sejsj RN Federacji Rosyjskiej. 20.50 - Dziennik Olimpiady. 21.20 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Żyźniarstwo figurowe). 21.55 - Reklama. Wiadomości. Prognoza astrologiczna na jutro. 22.20 - Żyźniarstwo figurowe.

SOBOTA, 22 LUTEGO

LTV-1

9.00 - Wiadomości. 9.15 - Program dla dzieci. 10.15 - Ziemia Kłajpedzka. 11.15 - Panorama tygodnia. 11.30 - Zgoda. 12.30 - Program białoruski. 12.50 - Uczymy się litewskiego. 13.05 - Szkoła i społeczeństwo. 13.25 - Film fab. dla dzieci. 14.40 - Sport. 15.40 - Złota kolekcja. 17.55 - Wiadomości. 18.05 - Świat z Litwą. 18.50 - Film dok. 20.00 - Dobranocka. 20.25 - Reklama. 20.30 - Panorama. 21.00 - Pod własnym dachem. 22.00 - Wideo-spektakl. 23.15 - Wiadomości wieczorne. 23.30 - Cd. wideo-spektaklu.

LTV-2

10.10 - Przegląd krajowy. 10.40 - Film fab. dla dzieci "Dzielnia czarownic". 12.20 - Koncert zyczeń. 13.20 - Litewska rewia. 13.50 - Kalendarz.

Moskwa I

6.30 - Sobotni program czołwieka interesu. 7.35 - Kreskówki. 8.05 - TV film dok. 8.35 - Kronika ekologiczna. 8.50 - Kronik. 9.30 - Poranny program muzyczny. 10.00 - Gong. 11.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Narciarstwo, żyźniarstwo figurowe, Bobsleje). 15.00 - Festiwal piosenki żołnierskiej. 16.45 - Premiera serialu animowanego "Pszczółka Maja". 17.10 - Film fab. "Mimino". 18.45 - Koncert. 19.35 - Dobranocka. 20.00 - Program informacyjny. 20.35 - Film fab. "Wabanki". 21.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Hokej). Podczas przerwy o 22.30 - Wiadomości. 0.30 - TV film fab.

TV Rosji

7.00 - Wiadomości. 7.20 - Źródło. 7.40 - Antrak. 8.00 - Przegląd koszykówki NBA. 8.30 - Film dok. 8.40 - Pleigrzym. 9.25 - Dziennik olimpiady. 10.00 - Wideoanal. "Plus jedenaście". 12.00 - Program konkursowy. 13.00 - Wiadomości. 13.20 - M. Truist. 13.30 - Mohikanie petersburscy. 14.30 - Kreskówka. 15.00 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Narciarstwo alpejskie. Żyźniarstwo figurowe. Występy popisowe). 18.30 - Informator parlamentarny Rosji. 18.45 - Film dok. 18.55 - Reklama. 19.00 - Wiadomości. 19.20 - Święto co dzień. 19.30 - Premiera TV serialu "Santa Barbara". Odc. 27, 20.30 - Dziennik Olimpiady. 21.00 - Pozner i Donahue. 21.55 - Reklama. 22.00 - Wiadomości. Prognoza astrologiczna na jutro. Reklama. 22.25 - Zimowe Igrzyska Olimpijskie.

Rocznice tygodnia

17 lutego 1367 r. Władysław Jagiełło utworzył biskupstwo witebskie podporządkowane metropolii gnieźnieńskiej.

18 lutego 1917 r. urodziła się Danuta Apolonia Muszkatka (zm. 1988), pedagog literacki.

Przed 180 laty, 19 lutego 1812 r. urodził się Zygmunt Krasiński (zm. 1859), polski poeta i dramaturg okresu romantyzmu.

19 lutego 1882 r. zmarł Charles Robert Darwin (ur. 1809), przodkoinżynier angielski, twórca teorii ewolucyjnego powstawania gatunków.

19 lutego 1473 r. urodził się Mikołaj Kopernik (zm. 1543).

Przed 115 laty, 20 lutego 1877 r. urodził się Antoni Wławiński (zm. 1919), znakomity polski architekt i rzeźbiarz, twórca gmachu w Wilnie, projektował m.in. kościoły Serca Jezusowego i pomnik Trzech Krzyży.

21 lutego 1882 r. urodził się Mikołaj Szelewicz (zm. 1939), litewski działacz społeczny, polityk, premier trzech rządów Litwy.

Przed 315 laty, 21 lutego 1677 r. zmarł Baruch Spinoza (ur. 1632), filozof holenderski, twórca systemu filozoficznego opartej na pojęciu jednej, wiecznej i wszechogarniającej substancji, zwanej naturą lub bogiem.

21 lutego – Międzynarodowy Dzień Walki z Dyskryminacją Rasową.

Przed 50 laty, 22 lutego 1942 r. zmarł Stefan Zweig (ur. 1881), pisarz austriacki.

22 lutego, 1810 r. urodził się Fryderyk Chopin (zm. 1849).

Przed 480 laty, 22 lutego 1512 r. zmarł Amerigo Vespucci (ur. 1451), żeglarz włoski, badał i opisał ziemię odkrytą przez Kolumba; od jego imienia pochodzi nazwa Ameryki.

22 lutego 1857 r. urodził się Heinrich Rudolf Hertz (zm. 1894), fizyk niemiecki, twórca podstaw rozwoju radiokomunikacji.

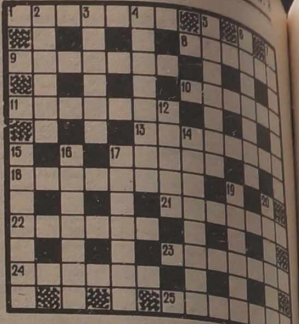
Przed 95 laty, 22 lutego 1897 r. urodził się Karol Świerczewski (zm. 1947), działacz polskiego ruchu robotniczego, generał.

ROZRYWKI UMYŚLOWE

Krzyżówka

POZIOMO: 1 – miejsce najstarszych Igrzysk sportowych; 8 – bierwono; 9 – budynek do przechowywania zboża; 10 – rodzaj ganku kolumnowego; 11 – człowiek gwałtowny, porwycy; 13 – człowiek bardzo podobny do innego; 17 – wrzątek; 18 – niskie drzewo z Ameryki Płd. i Środk. 21 – zboże ozime; 22 – wykwit na skórze; 23 – dar, upominek; 24 – smutny utwór liryczny; 25 – francuski malarz, przedstawiciel łowizmu.

PIONOWO: 2 – Huszarak; 3 – nasz gazetywy z białkiem; 4 – duże zawody sportowe; 5 – miasto w obwodzie sumskim (Ukraina); 6 – utwór wokalnoinstrumentalny; 7 – staranie się o rękę kobiety; 12 – piękna ulica będąca miejscem spacerów; 14 – drewniana okładzina ścian; 15 – nóż chirurgiczny; 16 – może być młoda; 17 – odzież; 19 – przyimianisko się, zalecanie się; 20 – gagatek, łobuz.

ROZWIĄZANIE LOGOGRYFU Z 9 LUTEGO

Boltano, Gulajew, Tomba, Wenciana, Prokhorow, Gustafson, Swan, -Witt, Mueller, Shekels, Roitsch Wyraz dodatkowy – Albertville.

Telewizja Polska

NIEDZIELA, 16 LUTEGO

8.55 – Program dnia. 9.00 – „Tydzień”. 10.00 – „Teleranek”. 10.55 – Język angielski dla dzieci. 11.00 – Kino Teleranka: „Spit MacPhe” (8 – ost.) – serial prod. australijskiego. 11.30 – Zimowe Igrzyska Olimpijskie. (Bobsleje-dwójki, biathlon – sztafeta mężczyzn, supergigant mężczyzn) 13.30 „Wojskowy program publicystyczny”. 13.55 – Koncert żywych. 14.20 – „Wikingowie” – program trójwymiarowy. 14.25 – Magazyn „Morze”. 14.45 – „Tęczywo music-box”. 15.30 – „Kalina” – film dok. 16.25 – „Smak życia”. 17.05 – Telewizjer. 17.20 – W starym kinie: Aleksander Zabczynski – program filmowy. 18.05 – „Na cenzurowanym” (cz. 1). 18.15 – Teleexpress. 18.30 – „Na cenzurowanym” (cz. 2). 19.10 – „Paradise” – znaczy raj” (7) – serial prod. USA. 20.00 – Wieczorynka. 20.30 – Wiadomości. 21.05 – „Wielki przewrót” (odc. 2, cz. 2) – serial prod. franc. 22.00 – Zimowe Igrzyska Olimpijskie (łyżwy szybkie, 1,5 km mężczyzn, hokej: CSRF – Szwajcaria, Kanada – WNP, łyżwy figurowe – pary taneczne).

Wiadomości. 21.05 – „Tomasz Garrigue Masaryk – pierwszy prezydent niepodległej Czechosłowacji” – film dok. 22.05 – Listy o gospodarce. 22.35 – „55” – rzecz o Stanisławie Brejdygancie. 23.00 – Zimowe Igrzyska Olimpijskie (hokej, łyżwy szybkie). 0.30 – Poezja na dobranoc. 0.35 – Serwis BBC.

SRODA, 19 LUTEGO

11.05 – „Dynastia” – serial prod. USA. 12.50 – Wiadomości. 13.00–17.00 – Telewizja edukacyjna. 17.00 – Studio 7 proponuje. 17.15 – „Wychowawca” – serial prod. USA. 17.40 – „Sam i sobie” – magazyn nastolatków. 18.15 – Teleexpress. 18.35 – „Defekt mózgu” – recital zespołu. 18.55 – Klinika zdrowego człowieka. 19.15 – Świat Bronisława Linkego. 19.30 – „Rewizja nadzwyczajna”. 20.00 – „Zielona linia”. 20.15 – Dobranoc. 20.30 – Wiadomości. 21.05 – „Dynastia” – serial prod. USA. 22.00 – Studio 7. 22.30 – Zimowe Igrzyska Olimpijskie (hokej, łyżwy figurowe – solistki). 1.00 – Poezja na dobranoc. 1.05 – Serwis BBC.

cystyczny. 20.15 – Dobranoc. 20.30 – Wiadomości. 21.05 – „Snieg zkoszany” (6) – serial prod. ang. 22.05 – „Zapiski ZOO”. 22.30 – „Polska Telewizja Edukacyjna”. 23.00 – Zimowe Igrzyska Olimpijskie (łyżwy figurowe – solistki, hokej). 19.30 – Poezja na dobranoc. 1.05 – „Noc z gwiazdami” – program rozrywkowy ze Szczecina.

SOBOTA, 22 LUTEGO

8.30 – Program dnia. 8.55 – „Wieści”. 9.00 – „Rynek – Agro”. 9.30 – „Na zdrowie” – program rekreacyjny. 9.50 – Wiadomości poranne. 10.00 – „Ziaro” – program religijny katolickiej dla dzieci i młodzieży. 10.25 – „5–10–15” – 11.00 – Język angielski dla dzieci. 11.05 – „Wojownicze żółwie Ninja” – serial prod. USA. 11.30 – Zimowe Igrzyska Olimpijskie (bobsleje-czwórki, slalom specjalny mężczyzn). 13.00 – Koncert żywych. 13.30 – „Wędrowni dalekie i bliskie. 14.00 – „Światynie przyrody” – film przyrodniczy prod. franc. 14.25 – Walt Disney przedstawia. 15.45 – Zimowe Igrzyska Olimpijskie (łyżwy figurowe – pokazy mistrzów, konkurencja parzyste. 18.15 – Teleexpress. 18.35 – „Z kamerą wśród zwierząt”. 18.55 – Magazyn sztuk wimalnych – „Okno”. 19.15 – „Abielska limuzyna” (5) – serial prod. franc. 20.15 – Dobranoc. 20.30 – Wiadomości. 21.00 – „Polskie ZOO”. 21.20 – „Złoty kapeluszy” – film fab. prod. USA. 23.00 – Zimowe Igrzyska Olimpijskie (hokej, łyżwy szybkie). 1.05 – „Wyzwanie” – film fab. prod. USA.

NIEDZIELA, 23 LUTEGO

8.55 – Program dnia. 9.00 – „Tydzień”. 10.00 – „Teleranek”. 10.55 – Język angielski dla dzieci. 11.00 – Kino Teleranka: „Operacja Mozart” (1) – serial przygodowy. 11.30 – „Złoty rzeka” (1) – serial dok. 12.30 – „Notowania”. 12.45 – „Armię świata” – wojkowy program publicystyczny. 13.35 – „Pielgróżka gorączka” – program trójwymiarowy. 13.40 – Teatr dla dzieci: „Bibiela Zaleska – „Wyprzedaż bajek”. 14.20 – „Peprz i wanilia”. 15.00 – „Zimowe Igrzyska Olimpijskie (hokej, łyżwy). 18.30 – „Paradise – znaczy raj” (8) – serial prod. USA. 19.15 – Wieczorynka (19.30 – Zimowe Igrzyska Olimpijskie (Ceremonia zakończenia). 21.15 – Wiadomości. 21.50 – „Wielki przewrót” (3) – serial prod. franc. 23.30 – 7 dni – Świat. 24.00 – „Wokół wielkiej sceny” – magazyn operowy.

APTECZKOWY SKARBIEC

LUDOWY SRODEK USUWAJĄCY NATYCHMIAST WSZYSTKIE CHOROBLIWE UCZUCIA PO LIBACJI DNIA POPRZEDNIEGO

Po mocnym opilstwie następnego dnia często odczuwa się straszliwy ciężar w głowie, nieprawdopodobne uczucie w żołądku itp. Włać 20 kropli spirytusu miętowego do szklanki zimnej wody i wypij jednym haustem. Po 1–2 minutach całkowicie znikają wszystkie skutki wczorajszej libacji.

W HOROSKOP

Wskazania wrodzonego talentu

KTO URODZIŁ SIĘ 15 LUTEGO

Są bardzo zdecydowani zarówno w poglądach, jak i w działaniu. W sytuacjach potrafią szybko znaleźć rozwiązanie, a w sprawach rutynowych mają oryginalne spojrzenie. W swoich działaniach kierują się analizą i odpowiednim przygotowaniem koncepcyjnym. Ich elastyczność i przedsiębiorczość pozwala dostosowywać się do zmiennej sytuacji. Uważają się za ludzi sprawiedliwych, jednak w oczach bliźnich uchodzą za zaborczych i skłonnych do awantur.

KTO URODZIŁ SIĘ 16 LUTEGO

Często dochodzą w życiu do wielkiego majątku lub zaszczytów. Zawsze znajdują przed wszystkim siebie. Potrafią logicznie myśleć i właściwie oceniać sytuację. Są pomyślni i niezależni zarówno w myśleniu, jak i w działaniu. Rozpoczęte przedsięwzięcia starają się doprowadzić do końca. Temu celowi są zdolni podporządkować swoje życie osobiste. Cień na ich postawie rzucia wygórowane ambicje. Ponadto mają skłonności do skąpstwa.

KTO URODZIŁ SIĘ 17 LUTEGO

W tym dniu rodzą się wielcy ludzie. Nic w tym dziwnego, jeżeli cechują ich wybitne zdolności. Zainteresowania ich są wszechstronne i odnie podziwu. Oni najlepiej potrafia dażyć do celu. Są niezwykłe odważni, często jest to już ryzykowno. Nie zawsze przekonują ich argumenty drugiej strony. Prowadzi to do konfliktów i najczęściej z ich winy.

WYMIENIE

samochód WAZ-2101 1973 roku na traktor T-25 lub inne. Soleczniki, tel. 8-250-44-793.

SPRZEDAJE SIĘ

Overlock bitowy, maszynę dzwierskarską, maszynę do czyszczenia. Kupię walute. Wilno, tel.: 42-71-54.

Kalendarium

- * Sobota (15.II) jest 46 dniem 1992 r. Do końca roku 320 dni.
- * Znak Zodiaku – Wodnik.
- * Imieniny: Faustyna, Georgina, Jowita, Saturnia.
- * Wschód Słońca – 7.44, zachód – 17.23. Długość dnia – 9 godz. 39 min.
- * Niedziela (16.II)
- * Imieniny: Danuty, Julianna, Sytyna.
- * Wschód Słońca – 7.42, zachód – 17.25. Długość dnia – 9 godz. 43 min.
- * Poniedziałek (17.II)
- * Imieniny: Aleksęgo, Łukasza, Donata.
- * Wschód Słońca – 7.40, zachód – 17.27. Długość dnia – 9 godz. 47 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 15 lutego zachmurzenie z przejaśnieniami, lokalne opady, mgłę, wiatr południowo-zachodni, umiarkowany. Temperatura 1–3 stopnie cieplej.

16 lutego krótkotrwałe opady, temperatura w nocy i w dzień około 0 stopni, 17 lutego temperatura w nocy 3–8, w dzień 2–7 stopni mrozu.

KURIER Wileński

Dziennik społeczno-polityczny Rady Najwyższej i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres: 2019, Wilno, al. Laisiews 60. Indeks 67218. Cena 70 kop. (9 kop. akcya). W Polsce – 800 zł. Nr 553. Nr rejestracji – 322. Drukarnia przedsiębiorstwa „Spauda”.

TELEFONY: Redaktor – 42-79-01, zastępcy redaktora – 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny – 42-79-49. Działy: państwa i samorządu terenowego – 42-78-63, ekonomii – 42-78-54, etyki, rolny i prawa – 42-78-64, szkolnictwa i młodzieży – 42-79-73, 42-69-86, życia politycznego – 42-78-81, życia wsi – 42-79-68, 42-78-90, stołeczny oraz aktualności – 42-79-77, handlu, usług i komunikacji – 42-79-56, literatury i sztuki – 42-79-88, letielonów i sportu – 42-90-63, listów – 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny – 42-72-70, fotokorespondent – 42-90-81, tłumacze – 42-90-60, 42-72-71, maszynistki – 42-72-86, korektorzy – 42-72-82, 42-72-84.

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ

Usługi XERO oraz biuro ogłoszeń i reklamy – ul. Soboc 1 (od podwórka) czynne od 9.00 do 17.00 w dniach pracy. Tel.: 62-66-04.

PILNE ogłoszenia są przyjmowane w redakcji, al. Laisiews 60, 12 piętro, pokój nr 1212, tel. 42-69-63.